

№ 192.

Kalendarzyk tygodniowy:

Piąt. św. Symforyana.
Sob. św. Filipa.
Niedz. św. Bartłomieja Ap.
Pon. św. Łudwika Kr.
Wt. św. Ireneusza.
Śr. N. M. P. Jasnog.
Czw. św. Augustyna B.

Wschód słońca godz. 4 m. 55
Zachód słońca godz. 7 m. 10
Dług dnia godz. 14 m. 15
Ubyło dnia godz. 2 m. 30

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40.
Półrocznie „ 5 „ 76

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefona № 595.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Piątek, dnia 22 sierpnia 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke.
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-cj po południu

CENY OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petilowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i nekrologi po 20 kop. za wiersz petilowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petilowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Dr. S. Skibiński, powrócił

Dzielnia № 30.

2515

Gimnazjum prywatne z prawami rząd.

M. Panowa w Piotrkowie.

Składanie podań w kancelaryi gimnazjum (Petersburska 14) od podwstępnej do ósmej włącznie, w poniedziałki, środy i piątki od 11 do 1. Egzaminacje zaczynają się 20 sierpnia. Dyrektor M. Panow. 2523

Nowy zatarg.

Właściwie powiedziawszy jest to zatarg nie nowy, lecz dawniejszy, który wszedł w nową fazę, a dotyczący teraz już nie samego tylko Adrianopola, ale całej prawie Tracji, która w myśl pokoju londyńskiego miała przysiąc Bułgari.

Partya wojskowa, która najwidoczniej wzięła obecnie górę w Konstantynopolu, prze za każdą cenę do wojny z Bułgarią, aby, korzystając z jej osłabienia oraz z notorycznej niemocy „koncertu europejskiego“, odzyskać dla państwa Osmanów choć część z tego, co utraciło po przegranej wojnie ze Związkiem bałkańskim.

Najbliższym zamiarem Turcyi jest zmuszenie Bułgari, aby wdała się w bezpośrednie z nią rokowania, a gdyby te rokowania nie dały pożądanego wyniku, Turcyja zdecydowana jest chwycić się rozprawy orężnej, która w obecnych warunkach ma wszelkie szanse powodzenia dla wojsk tureckich.

Aby zaś uzyskać jakikolwiek pozór zaczepki, rozesłał rząd turecki do swych przedstawicieli zagranicą notę, w której zapowiada, że wobec dalszego mordowania jeńców tureckich w Bułgari (??) widzi się zmuszonym obsadzić terytorium, położone na prawym brzegu Maricy. Jest to poprostu marny wykręt, bo bułgarzy nie mordowali i nie mordują jeńców tureckich, owszem wojska tureckie dopuszczają się okropnych okrucieństw na ludności bułgarskiej w Tracji.

Pragnąc zachować jakieś pozory przyzwoitości, Porta przesłała do rządu rosyjskiego, jako do tego, który w ostatnich czasach okazywał największą zainteresowania prawami Bułgari, dwie osobne noty w podobnym duchu. W pierwszej z nich, jak donosi paryski „Temps“, grozi ona wypowiedzeniem wojny Bułgari, a w drugiej usprawiedliwia przejście wojsk tureckich na prawy brzeg Maricy.

Wprawdzie koła kierujące petersburskie przekonane są, że Turcyja nie wykona swych pogroźek w całej rozciągłości, to jednak Sazonow polecił ambasadorowi rosyjskiemu w Konstantynopolu, aby jaknajenergiczniej zaprotestował przeciw powyższym notom tureckim, w czym mają

go poprzeć przedstawiciele Anglii i Francji. Rząd zaś bułgarski znajduje się teraz naprawdę między młotem a kowadłem. Z jednej strony pokój bukareszteński nakłada na Bułgarię obowiązek natychmiastowej demobilizacji — z drugiej zaś — groźne stanowisko Turcyi nie pozwala jej na to.

Narazie nie pozostaje Bułgari nic innego do czynienia, jak szukać opieki — prawdopodobnie napróżno — u mocarstw. Z Sofii donoszą, że rząd bułgarski wręczył poselstwu mocarstw notę, wskazującą na to, że turcy posuwają się ku Kirdżali i Gümüldżinie pod pozorem obrony ludności w obszarach, które opróżniły wojska greckie.

Rząd proponuje, aby obsadzenie przez wojska obszarów, przypadłych Bułgari, odbywało się w obecności „attache“ wojskowych, którzyby pozostali tam tak długo, jak długoby uważali za potrzebne. Pokój bukareszteński zmusza Bułgarię do demobilizacji, zaś byłoby niesprawiedliwością pozwolić Turcyi bezkarnie na przekraczanie podstawowych zasad traktatu londyńskiego i na naruszenie obszaru państwa, które właśnie musiało broń złożyć. W końcu oświadcza nota, że Bułgaria jest przekonana, że mocarstwom będzie zależało na tem, aby nie pozwolić Turcyi, przy użyciu stosownych środków, na pozostawianie wojsk tureckich poza linią Enos-Midya i położyć kres dalszemu marszowi wojsk tureckich, który przez niebezpieczeństwo starć z wojskami bułgarskimi mógłby wywołać wypadki, mogące bardzo utrudnić podjęte przez mocarstwa dzieło sprawiedliwości i pokoju.

Podobnej treści notę polecił rząd bułgarski swoim przedstawicielom za granicą wręczyć odnośnym rządów i energicznie zaprotestować u nich przeciw zachowaniu się Turcyi.

W odpowiedzi na te noty bułgarskie W. Porta tłumaczy się nader naiwnie. Tureckie ministerium zagraniczne oświadcza bowiem, że nie nakazywało wojsku przekraczać Maricy, lub posuwać się ku Gümüldżinie. Gdyby zaś wojska tureckie rzeczywiście tak uczyniły dla obrony zamieszkałej tam ludności tureckiej — to otrzymają rozkaz powrócenia na dawne stanowiska.

Zadne jednak wykręty tureckie nie zmieniają taktów. Z Sofii bowiem donoszą, że wedle informacji z głównej kwatery bułgarskiej wysunięte naprzód pozycje tureckie wciąż są wzmocniane.

Jak się rozwikła ten nowy zatarg turecko-bułgarski, przewidzieć trudno. Nic nie wskazuje, by mocarstwa posiadały dość siły moralnej do narzucenia swej woli Turcyi. Jeżeli więc Turcyja wypowie teraz wojnę Bułgari, to ta ostatnia o ile mocarstwa pozostawią ją samej sobie, będzie zmuszona odstąpić Turcyi wszystkie zajęte przez jej wojska terytoria, a zatem całą nieomal Trację. Wtedy postanowienia pokoju londyńskiego i bukareszteńskiego obrócić się w niwecz a z nimi ucierpi i powaga Europy.

St.

Obludna i nierozsądna polityka Niemców czeskich.

(Korespondencya własna „Rozwoju.“)

Wiedeń, 20 sierpnia.

Wiedeńska „Neue Freie Presse“, która lubi uchodzić za organ Niemców czeskich, jest obecnie przepełniona żalami tych ostatnich na gabinet hr. Stürgkha z racji zawieszenia autonomii krajowej czeskiej i ustanowienia komisji rządowej administracyjnej, złożonej z urzędników.

Nikt nie uważa tego środka za bardzo szczęśliwy, a nawet za bardzo potrzebny. W każdym razie atoli Niemcy czescy nie mają zupełnie prawa narzekania na hr. Stürgkha i wytykania mu tego kroku. Nikt bowiem inny, jak właśnie Niemcy czescy doprowadzili w Czechach do tego stanu rzeczy, który teraz po rozwiązaniu sejmku istnieje. Niemcy czescy uniemożliwili za pomocą obstrukcji normalne funkcjonowanie sejmku czeskiego. Głosili oni stale, że unieruchomienie sejmku jest celem ich polityki. Skoro więc teraz doprowadzili do takiego unieruchomienia, niechże mają odwagę dźwignia odpowiedzialności za to, co się stało.

Ale Niemcy czescy prowadzą politykę obludną, ponieważ chcą zrzucić z siebie wszelką winę i przypisać ją wyłącznie rządowi. Równocześnie prowadzą także politykę nierozsądną, ponieważ muszą sobie zdać sprawę, że absolutyzm w epoce rozbudzenia narodów austriackich musi być zupełnie czemś innym, aniżeli absolutyzm za czasów, gdy jedne narody słowiańskie w Austrii, jak czesi i Słowacy, nie posiadali jeszcze odpowiedniej inteligencji, trzeci zaś naród słowiański, Polacy, miał całą swoją inteligencję w kajdanach austriackich i w więzieniach austriackich tylko za to, że śmiały myśleć narodowo, to jest po polsku.

Dziś czasy takiego absolutyzmu, jaki się uśmiecha Niemcom austriackim, już stanowczo zniknęły. Każdy absolutyzm w Austrii musi się dziś liczyć z rozbudzonym ruchem narodowym, a więc nie może służyć wyłącznie Niemcom. Przeciwnie, ten absolutyzm, który nie jest kontrolowany, może się ewentualnie zwrócić przeciwko Niemcom.

Wprawdzie — naszym zdaniem — skład komisji administracyjnej w Czechach jest jeszcze bardziej korzystnym dla Niemców, aniżeli wynikałoby to z faktycznego stanu rzeczy. Mimo to w każdym razie komisya administracyjna w Czechach nie będzie się wysługiwała Niemcom tak, jak się Niemcy spodziewali. Stąd żale i płacze.

Oby ten epizod w Czechach był nauką dla innych narodów w Austrii, które np. jak Ukraińcy, grożą także unieruchomieniem sejmku galicyjskiego, aby posłużył za przestrożę, że wszelkie dążenia, mające na celu zniesienie konstytucyi i

zastąpienie jej absolutyzmem, nigdy nie wychodzą na korzyść zwolennikom absolutyzmu, lecz przeciwnie przynoszą im szkodę.

Pamiętne lato.

Mówić obecnie o płonącym słońcu byłoby poprostu anachronizmem, aczkolwiek lato jest w całej pełni — pisze dr. Zygmunt Rona, dyrektor zakładu meteorologicznego w Budapeszcie w dzienniku „Pester Lloyd”. Deszcze bez końca i niestanne zimna zatarły zupełnie właściwe cechy lata. Wszyscy widzimy niewątpliwie, że przeżywamy niezwykłą pod względem meteorologicznym porę, wszyscy też nie bez podstawy mówimy, że lato wykoleiło się.

Wogóle ostatnie lata dały dosyć powodów do utyskiwań, tudzież obaw, gdyż obfitowało w niezwykle wydarzenia meteorologiczne. Ażeby nie sięgać daleko wstecz, przypominamy wrzesień roku ubiegłego jako pierwszorzędną wypadek meteorologiczny w Europie środkowej.

Był to najzimniejszy wrzesień od czasu, gdy zaczęto prowadzić wiarygodne zapiski meteorologiczne. Obok przeszłorocznego wrzesnia stanął tegoroczny lipiec, który wykazał niebywały niedobór ciepła.

Dla oznaczenia wahań w temperaturze używamy miary, którą otrzymujemy przez porównanie przeciętnej temperatury pewnego miesiąca o który nam chodzi, z normalną temperaturą przeciętną, jaka wypada na ów miesiąc przez obliczenie temperatur z szeregu lat.

Otóż normalna temperatura lipca w Budapeszcie wynosi 21.3 stop. Celsyusza, tegoroczny zaś lipiec wykazał temperaturę przeciętną w wysokości 18.1 stop. Celsyusza. Niedobór ciepła wynosi tedy przeszło trzy stopnie. Różnicy tej nie należy lekceważyć. Klimat nasz ma tę cechę, że termiczne wysoki są w miesiącach zimowych znacznie większe niż w letnich. Bywały wypadki, że grudzień wykazywał przeciętną temperaturę o 6, a nawet o 9 stopni niższą od normalnej przeciętnej temperatury. Gdy jednakże lipiec ma tylko o jeden stopień niższą temperaturę od normalnej, już uchodzi za zimny, a do wyjątków należy miesiąc ten z temperaturą o dwa stopnie niższą od normalnej.

Tegoroczny lipiec pod tym względem przesciępnął wszystkich swoich poprzedników. Według zapisków meteorologicznych, któremi rozporządza budapeszteński zakład meteorologiczny podobnie zimny lipiec był w roku 1821 był jednak cieplejszy od tegorocznego. Niestety, bieżący miesiąc sierpień jest równie chłodny, przynajmniej dotąd. I stało się, że czerwiec, który

zresztą tego roku także nie odznaczał się nadzwyczajnym ciepłem, będzie jednak najcieplejszym miesiącem tegorocznego lata.

Jeżeli druga połowa sierpnia nie dopisze, to dzień 5 czerwca wykazał najwyższą temperaturę, a mianowicie około 30 stop. C.

Pod względem opadów deszczowych lato bieżące jest również niezwykle. Już w czerwcu padały ulewne deszcze, zwłaszcza we wschodnich Karpatach. Lipiec był nie lepszy pod tym względem, gdyż w owych okolicach było w tym miesiącu 21 dni deszczowych. Ciągłe ulewy spowodowały powódzie, powtrajające się dotąd jeszcze.

Anormalny pod względem meteorologicznym przebieg poprzedniego, a zwłaszcza tegorocznego lata, budzi pośród rolników obawy, czy nie należy liczyć się z trwałym pogorszeniem klimatu. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń — pisze dr. Rona — obawy te należy uważać za nieuzasadnione. Dotąd niema danych, któreby wskazywały, że dokonywa się zmiana klimatu.

Na podstawie dotychczasowych badań można stwierdzić, że istnieją wahania klimatyczne to na jedną, to na drugą stronę tak zw. wartości przeciętnej, że wahania te są peryodyczne i znajdują wyraz w następujących po sobie latach suchych i upalnych, lub wilgotnych i chłodnych.

Profesor Brückner obliczył, że owe peryody mają po 35 lat i obejmują grupy ciepłych i chłodnych lat. Według Brücknera w ostatnich dwóch stuleciach środek peryodów wilgotnych i chłodnych lat przypadał na rok 1700, 1740, 1780, 1815, 1850 i 1880. Środek peryodów suchych i ciepłych lat przypadał na rok 1720, 1760, 1795, 1830 i 1860. Brückner poprzestał na skonstataowaniu wahań klimatu, nie zajmując się ich przyczynami. Przepuszcza tylko, że przyczyną są zmiany w intensywności promieniowania słonecznego. Przed laty stwierdził Lockyer także w mianach plam słonecznych 35-letnie okresy. Okresy, podane przez Brücknera, mogą być w związku z okresami Lockyera. Ale te badania jeszcze nie mogą być uważane za skończone.

Jakie mogą być przyczyny tej niezwyklej pogody? Przypuszczalne przyczyny są wielce urozmaicone. Jedni przypisują wysoki meteorologiczny ubiegłego i bieżącego roku komecie Halley'a, drudzy zmianom w Golfstronie, inni bądź wielkiemu napływowi gór lodowych, bądź mechaniczemu zamieszaniu powietrza przez erupcje przeszłoroczne i tym podobnie. Astro-meteorologowie mówią o wpływie Jowisza, tudzież innych gwiazd, nie bacząc na to, że trudno wobec ich teorii wyjaśnić, dlaczego ta uniwersalna przyczyna wywołuje w Europie środkowej

zimno, a w Ameryce północnej ogromne upały.

Ścisłej odpowiedzi na owo pytanie dać jeszcze nie można. Minie długi szereg lat, zanim powiedzie się na podstawach naukowych rozwiązać nadzwyczajnie skomplikowane zagadnienie pogody, zanim z kompleksu zjawisk będzie można utworzyć łańcuch, którego ogniwa będą przyczynami i skutkami zarazem aż do ogniwa ostatniego, które już będzie tylko skutkiem. Obecnie znamy tylko ostatnie ogniwo, że przeciętna pogoda w Europie jest wyrazem przeciętnego obrazu ciśnienia powietrza. Stałe przeszerzenie wysokiego i niskiego ciśnienia są, jak twierdzi Teisserence de Bort, centrami działań atmosfery. One, będąc w położeniu normalnym, dają pogodę normalną. Dla naszego lata podtropikalne ciśnienie powietrza jest takim ogniskiem akcji atmosferycznej. Ognisko to rozciąga się nad oceanem Atlantyckim przy Europie południowo-zachodniej i w miarę swojego posuwania się lub cofania wywiera rozmaity wpływ na pogodę w naszej strefie.

Przeglądając synoptyczne mapy pogody, spostrzeżemy, że dotąd podczas całego lata na zachodnim wybrzeżu Europy panowało bez przerwy wysokie ciśnienie powietrza. Subtropikalne maximum barometryczne przesunęło się na wyższych (północnych) szerokościach geograficznych i nadało naszemu latu cechy oceaniczne, to jest przyniosło wiatry północno zachodnie, wilgoć i zimno. W południowej i wschodniej Europie ciśnienie było równocześnie niskie, gdyż depresje przez całe szeregi dni znajdowały się w zachodnich ziemiach Rosyi, a nowe powstały nad Adryatykiem. Te zjawiska znajdowały się w związku przyczynowym z atlantyckim „maximum“ barometrycznym. Wilgotne wiatry szły od oceanu na kontygent, gdzie musiały wznosić się wyżej. To powodowało obfite deszcze, a w następstwie powódzie.

Emil Ollivier.

W tych dniach w San Gervais w Sabaudyi zakończył życie jeden z najgłośniejszych mężów stanu z epoki drugiego cesarstwa, Emil Ollivier.

Urodził się on w Marsylii w r. 1825, jako syn Demostenesa Ollivier'a, naczelnika domu handlowego, zagorzałego republikanina.

Emil Ollivier był ostatnim żyjącym z przeszłości ministrów Napoleona III. Był może nawet wogóle ostatnim ministrem Napoleona III.

Z epoki, która się zapadła w ziemię pod Sedanem dnia 2 września 1870 roku, pozostała jeszcze tylko cesarzowa Eugenia. W Wiedniu żyje księżna Metternich, wdowa po Robercie Met-

48)

I. ROSNY.

20,000 lat temu.

Powieść.

(Dalszy ciąg — patrz № 191).

Pod wpływem wiatru wyciągało się to, wydłużało w jakieś pasmo małych fal i kłębków, zniżało się, drgało życiem albo znowu w przerwach rzucało nagły popłoch, obawę upadku jakichś skał olbrzymich, rzesistego deszczu popiołów, zgęszczonego mroku... Czerwone języki, podskakując, rychło brały się do dzieła i przewyciężały wszystko; na ich drodze trzaskały suche gałęzie drzew, wybuchały soki roślinne, rozgrzane zbytnio; z wierzchołków opadały obfite iskry, zwalniając biegu, jak piana kropłista. Wszystko to kojarzyło się w zwierciadle wód; i symetryczne języki ognia, i dym, i urojone iskry, spadające na podobieństwo prawdziwych.

Z obozowiska swego po za drzewami — azyaci przyglądali się pożarowi wyspy. Położenie ich zgola nie było świetne. Napróżno usiłowali poprowadzić psy do ataku trzęcego. Broń pogubili — z wyjątkiem tylko oręza, jaki posiadał ranny ich towarzysz, a jaki należało zachować na wypadek ostateczności. Niepokoiły ich nadto losy tego, który znikł bez wieści; mieli przed sobą na widoku to, że psy opuszczają ich rychło, a widząc blizką zagładę, młodzi żałowali już, że

nie zaufali mądrości wodza. On — fatalista — pełny rezygnacji, nie mówił nic, pochylając się tylko nad ogniem z twarzą bardzo poważną i smutną. Tamci dwaj w pokorze zwracali się do niego — mówiąc o swem rozprężeniu, o potrzebie porozumienia się z wrogiem. Słuchał długo w milczeniu, potem rzekł:

— Młodzieńcy, mądrość plemienia, przekazywana synom przez ojców, żąda, aby pokój ofiarowywany był przed wojną — wtedy, gdy wojsko jest silne, gdy nieznane są losy walki i kiedy nie bywa to upokorzeniem. Ale mądrość ta uczy, iż w godzinie porażki należy umrzeć, nie zaś narażać się na szyderstwo zwycięzcy. W godzinie pokoju chcielibście wojny, w godzinie wojny chcecie pokoju. Jest możliwe, iż przeciwnik nasz, w którym wszystko zwiastuje mądrość i odwagę, przełożyłby pewność zgody nad niepewne koleje walki ostatecznej. Ogień zniwoli go do opuszczenia wyspy i będzie on musiał mówić, przemówi wówczas. W przeciwnym razie winniśmy przygotować się do zwycięstwa, śmierci, albo ucieczki.

Bladoliliowy świt rozjaśnił niebo na wschodzie. Ogień z większym zapałem i jak gdyby obawiając się dnia, który oto miał zatopić w sobie jego blaski, piał się ku wierzchołkom wyższymi teraz językami, ryczał jak stado bawołów, obszaczonych przez zwierzęta drapieżne, albo trzaskał suchy jakiś i okrutny — wydając krótkie urywane odgłosy, jak szeleszcząca chmura szarańczy, zbóż niszczycielki, jak zastępy nieprzejrzane mrówek w pochodzie. Jasne węzowe jego skrzyty owijały się dokoła wielkich pni drzewnych, dosięgały liści, króre naprzód kurczyły

się, później ginęły, pożerane przezeń i unosiły rozżarzone na porannym wietrze, jak świetne motyle, jak roje os oszalałych.

Robiło się bardzo gorąco. Niespokojni a rozespiani robakożercy odstąpili dalej na kraniec wysepki. Vamireh w rozmarzeniu przyglądał się pożarowi. Upewnił się już co do łodzi swej i stanu oręza, Elem spała w swojej kryjówce. Małpiątko ich uczepiło się gałęzi, czuwając tak, jak i jej pan, przerażone blaskiem i hukiem.

Jednakże przy spalaniu konarów grubszych, opanowanych przez płomień, głównie i żuźle stawały się większemi. Zakreśliwszy niewielkie łuki, spadały one z wiatrem, drgając jak gwiazdy, a dopóki były w powietrzu, rzekłbyś, że lekkie są i lotne; lecz uderzały o ziemię z wielką siłą, pękając i rozsypując się gniewnymi iskrami.

Vamireh uwolnił z więzów nogi krótkogłowca, przerwał sen Elemy, aby mogła mu służyć za tłumaczkę.

— Zapytaj się twego brata — rzekł on do młodej kobiety — czy nie sądzi, iż nadeszła godzina zawarcia pokoju.

— Śmierć nie byłaby mi straszną — odrzekł azyata.

— Wiem żeś mężny — odparł Vamireh — ale nie jest tchórzem ten, kto ratując siebie, ratuje swych braci.

— Moi nie są zwyciężonymi.

— Nie, ale jest ich tylko dwóch, a zwierzęta nauczyły się nas obawiać!

Nastała długa przerwa, w ciągu której azyata się namyślał.

(dok. nast.)

ternichu, ambasadorze austriackim na dworze Napoleona III, przyjaciółka od serca cesarzowej Eugonii. Jej mąż razem z późniejszym hrabią Nigrą, posłem włoskim w Paryżu, dopomogli cesarzowej Eugonii do ucieczki z Paryża w dniu 4 września.

Emil Ollivier, prawdziwy francuz południowy, rodem z Marsylii, odznaczał się niestyczną żywością inteligencji, żywotnością organizmu. Katastrofa, która spadła na niego w roku 1870 pod postacią odpowiedzialności politycznej za wojnę z Prusami, była dla niego ciosem. Ollivier walczył do ostatka, by rozproszyć uprzedzenie, które burza dziejowa nagromadziła przeciwko jego osobie i przeciwko jego działalności politycznej. Został ministrem, mając lat 45. Potem żył jeszcze 43 lata, ale nie żył w zapomnieniu, gdyż ogłosił długi szereg dzieł historycznych, studyów i artykułów, poświęconych głównie historii swojej działalności politycznej oraz militarnej i działalności wojny w latach 1870—1871.

Tragiczną dla Olliviera była okoliczność, iż zbyt późno przeszedł z opozycji do szeregów stronnictwa cesarskiego. Wielbiony jako opozycjonista przez lat dwanaście, był ministrem zaledwie dziewięć miesięcy, a więc nie mógł przez ten czas udowodnić, że jego nawrócenie się było szczere i nie podrykowane zamiarem zrobienia kariery wyłącznie osobistej. I właśnie ten zarzut karierostwa ciążył na nim przez szereg lat. Nigdy też nie udało mu się oczyścić zupełnie z tego zarzutu.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Radomiła. Jutro Cichomiła.

HELENÓW. Codziennie koncert orkiestry Namyłowskiego. Początek o godz. pół do 8 wiecz.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr. 91): otwarte codziennie od godz. 4 pp. do 10 wieczorem; a w niedziele i święta od godz. 12 w poł. do 10 wiecz.

WYSTAWA OBRAZÓW artysty M. Puffkego, ul. Widzewska 47.

KRONIKA.

(e) **Zakończenie bezrobocia.** W dniu dzisiejszym można już uważać bezrobocie w fabrykach łódzkich za skończone. Nieczynną jest tylko jedna fabryka wyrobów jedwabnych Szmitza i van Endera przy ul. Cegielińskiej nr. 13, zatrudniająca 90 robotników. Wszystkie inne fabryki łódzkie, choć może nie w całym komplecie, pracują normalnie.

W fabryce Schmitza i van Endera przerwano pracę przed dwoma zaledwie tygodniami. Najdłużej bo 8 tygodni trwało bezrobocie w fabryce Poznańskiego, tyleż niemal także i w Widzewskiej manufakturze (dawnej Heintzel i Kunitzer).

(e) **Nowa wielka firma.** Jedna poważnych firm francuskich rozpoczęła pertraktację o kupno od p. O. Kohna nieruchomości przy zbiegu ulic Cegielińskiej i Piotrkowskiej, w której firma ta ma założyć wielki dom handlowy w celu skupywania hurtem towarów od fabrykantów łódzkich, wydawania zaliczek na towary i wysyłania na rynki zbytu.

(e) **Pozwolenie duchowieństwu świeckiemu.** Na uroczystość poświęcenia Stacji Męki Pańskiej w Częstochowie, które odbędzie się w dniu 31 b. m. spodziewany jest liczny zjazd duchowieństwa świeckiego z różnych stron kraju. W uznaniu tego gubernator piotrkowski zezwolił duchowieństwu świeckiemu na zamieszkanie w klasztorze przez czas uroczystości.

(g) **Zebrań parafian.** W sali III oddziału straży ogn. ochotniczej odbyło się wczoraj o godz. 6 wieczorem pod przewodnictwem prezydenta miasta p. Pieńkowskiego i przy współudziale wice-prezydenta p. Andrejewa zebrań parafian kościoła św. Krzyża, w sprawie wyboru jednego członka do dozoru kościelnego. Mimo, że zebrań zwolane było w drugim terminie i o liczne zjawienie się parafian w dniu tym wyzwało nie tylko w pismach ale i z ambony, zebrało się zaledwie... 11 osób.

Przy pomocy tajnego głosowania większością 1 głosu wybrany został p. Franciszek Michel, Niemiec, właściciel domu przy ul. Nawrot nr. 3. Kontrkandydat p. Sz., Polak, otrzymał 5 głosów.

(e) **Chrześcijanie—ewangeliczni.** Do wydziału ksiąg ludności stałej nadeszło zawiadomienie, że jeden z mieszkańców stałych m. Łodzi zmienił wyznanie z maryawity na chrześcijanina-ewangelicznego. Do statystyki wyznań mieszkańców Łodzi przybyła zatem nowa rubryka.

(e) **Maryawici w księgach ludności.** Z chwilą zalegalizowania przez rząd sekty maryawickiej jako wyznania oddzielnego, magistrat łódzki zwrócił się do zarządu sekty maryawitów o nadesłanie listy stałych mieszkańców Łodzi wyznania maryawickiego, w celu poczynienia odnośnych poprawek w księgach ludności w rubryce dotyczącej wyznania.

Zarząd sekty maryawickiej nie spełnił żądania magistratu, a wielu maryawitów przy pobieraniu paszportów twierdzi, że są katolikami i nie zgadza się na poprawki w księgach ludności. Wobec tego według ksiąg ludności stałej w Łodzi jest zaledwie kilku maryawitów, t. j. tych, którzy złożyli dowody i zgodzili się na poprawki. Okoliczność ta nasuwa przypuszczenie, że statystyka wyznań mieszkańców m. Łodzi będzie nieściśła.

(e) **Fundusze na oświetlenie miasta.** Kasa miejska pobiera z dzierżawy gazowni po 107,000 rb. rocznie, wydaje zaś na oświetlenie miasta 77,400 rb.

W ten sposób miasto otrzymuje oświetlenie darmo i nadto 30,000 rb., oraz pobierany na oświetlenie ulic podatek od właścicieli nieruchomości. Tymczasem wiele ulic na przedłużeniach niema oświetlenia, a suma przeznaczona na oświetlenie ulicy Milionowej wykeślona została z budżetu na rok bieżący z powodu braku funduszy.

(e) **Ze stacyi telefonicznej.** Jednocześnie z rozszerzeniem stacyi telefonicznej w Łodzi mają być przeprowadzone roboty około przeróbki sieci telefonicznej i zaprowadzenia systemu telefonicznego na wzór Warszawy.

Roboty te mają być wkrótce rozpoczęte.

(e) **O rozkład pociągów.** Na stacyi kolei warszawsko-wiedeńskiej wywieszono ogłoszenie, że zarząd kolei „chcąc dostosować się do potrzeb ogółu“, zamieszkałego w okolicach podmiejskich Warszawy, zwołuje zebranie osób zainteresowanych, na godz. 12 w południe dnia 24 b. m. w gmachu zarządu (Jerozolimska 86), celem wspólnego opracowania rozkładu pociągów na sezon zimowy.

Byłoby wielce pożądanym, aby i w Łodzi odbyło się podobne zebranie, rozkład bowiem pociągów, zwłaszcza wieczorowych pozostawia wiele do życzenia.

(e) **Podrożenie zapatek.** Syndykat zapalczały przebiera już miarę w podwyższaniu cen na zapatek. W końcu lipca r. b. podwyższono cenę z 7 rb. 50 kop. do 9 rb. 50 kop. za skrzynkę, obecnie zaś ogłosił nową podwyżkę do 10 rb. Ponieważ zapalniczki wytwarzają syndykatowi konkurencję, przeto zwrócił się on do ministra handlu i przemysłu z prośbą o wprowadzenie akcyzy na zapalniczki benzynowe.

(e) **Pożyczki bezprocentowe majstrom.** Na podstawie zapadłej w Stowarzyszeniu wzajemnej pomocy majstrów fabrycznych gub. piotrkowskiej uchwały ogólnego zebrania zgłosiło się o wydanie pożyczek bezprocentowych zaledwie 6 majstrów fabryk, dotkniętych strajkiem dłużej nad 4 tygodnie. Pożyczki wydawane są w wysokości od 25 do 30 rb. i tylko członkom Stowarzyszenia.

(e) **Ze Stow. majstrów fabrycznych.** Liczba członków Stowarzyszenia wzajemnej pomocy majstrów fabrycznych gub. piotrkowskiej w ostatnich czasach zwiększyła się. Obecnie Stowarzyszenie liczy w Łodzi 320 członków rzeczywistych, 60 członków-protektorów i 41 członków honorowych. Oddział Stowarzyszenia w Częstochowie liczy 100 członków rzeczywistych, w Sosnowcu zaś 215.

(e) **Wycieczka majstrów fabrycznych.** Dziś w nocy o godz. 2-ej, pociągiem osobowym ze stacyi Łódź kolei kaliskiej, wyruszyła na Wystawę do Kijowa wycieczka członków Stowarzyszenia wzajemnej pomocy majstrów fabrycznych w Łodzi, w liczbie 15 osób.

Wycieczka ta połączona była z różnymi trudnościami zanim doszła do skutku.

Na podstawie zawiadomienia komitetu Wy-

stawy kijowskiej zarząd Stowarzyszenia, urządzający wycieczkę, zwrócił się do naczelnika stacyi kolei kaliskiej o wydanie biletów ulgowych na Wystawę. Naczelnik stacyi przyobiecał wydanie tych biletów, o ile na wycieczkę nastąpi pozwolenie gubernatora i zbierze się niemniej niż 10 osób. Wówczas podano prośbę do gubernatora, na skutek której zażądano szczegółowego wykazu osób, biorących udział w wycieczce, dla przesłania go kijowskim władzom policyjnym. Po przedstawieniu wykazu otrzymano pozwolenie gubernatora na wycieczkę 30 osób, lecz nie było ono dostateczne dla otrzymania biletów ulgowych, zawiadowca stacyi bowiem zażądał, aby w pozwoleniu tem było również pozwolenie na wydanie rzeczonych biletów. Wówczas udano się do Piotrkowa powtórnie, lecz tam objaśniono delegata Stowarzyszenia, że gubernator poleceń takich nie wydaje. Wobec tego zawiadowca stacyi zażądał, aby uczestnicy wycieczki zwrócili się do dyrektora kolei i oczekiwali jego odpowiedzi, która nastąpić może w dobrym razie za kilka tygodni.

Po tylu zachodach każdy z uczestników wycieczki kupił sobie wreszcie bilet po cenie zwykłej.

(e) **Budowa domu majstrów.** Na ostatniem zebraniu ogólnem członków Stowarzyszenia majstrów fabrycznych postanowiono przystąpić do budowy własnego domu na nabytym placu przy ul. Miłsza jeszcze w roku bieżącym, by siedzibę Stowarzyszenia można było przenieść z dniem 1 lipca roku przyszłego. Ponieważ jednak obliczono, że w bieżącym sezonie budowlanym nie można będzie doprowadzić murów pod dach, przeto rozpoczęcie budowy odłożono do wiosny. Wobec tego kontrakt na lokal obecny przy Nowym Rynku nr. 6 zostanie przedłużony do 1-go lipca 1915 roku.

(e) **Z sezonu budowlanego.** Koniec bieżącego sezonu budowlanego zapowiada się nadzwyczaj żywo. Bardzo duża ilość zatwierdzonych planów na nowe budowle, nadesłanych do tutejszego wydziału budowlanego, należy przeważnie do takich właścicieli posesyi, którzy pragną w roku przyszłym od 1 lipca mieć lokale do wynajęcia. A że nowe przepisy budowlane nie pozwalają na zamieszkanie lokali w domu, który zbudowany został w sezonie tegoż roku i od majstrów pobierane są zobowiązania, że tynkowania zarówno zewnętrzne, jako też i wewnętrzne dokonane zostaną w sezonie następnym po zbudowaniu domu, przeto wielu właścicieli planów starać się będzie w końcu bieżącego sezonu wznieść budowle pod dach, by mógł oddać mieszkania do użytku w roku przyszłym.

(e) **Z magistratu.** Posiedzenie zarządu miejskiego w sprawie nowych bruków, które miało się odbyć w dniu dzisiejszym, odłożone zostało do poniedziałku z powodu wezwania prezydenta do Piotrkowa.

(e) **Karolew w błędnem kole.** Mieszkańcy kolonii Karolew starając się o przyłączenie do miasta przypuszczali, że w zamian za podatki miejskie otrzymają bruki i oświetlenie.

Mimo, że od przyłączenia do miasta Karolewa upłynęło 5 lat, ostatni pozostał jednak nadal kolonią o błotnych drogach i ciemnościach egipskich. Okazuje się że zarząd miejski nie może zgodzić się na poniesienie kosztów zabrukowania i oświetlenia Karolewa, ponieważ płaci on podatków na rzecz miasta zaledwie 2,000 rb. i nie wzrasta w budowle któreby przynosiły miastu większy podatek, właściciele zaś gruntów i placów wstrzymują się z budową kamienic i fabryk, dopóki nie otrzymają bruków i oświetlenia.

Jednym słowem Karolew po przyłączeniu do miasta znalazł się w błędnem kole.

(—) **Wydalanie żydów.** We wsiach Sulmierzyce i Chorzenice (pow. radomskiego) na mocy uchwały gminnej wydalono wszystkich żydów sklepikarzy i pachciarzy.

(—) **Biblioteka żydowska.** Do gubernatora kaliskiego nadeszło podanie od żydów w Ozorkowie o pozwolenie na „żydowską bibliotekę i czytelnię publiczną“, która rozumieć się będzie miała charakter nacyonalno-litwacki.

(a) **Osobiste.** Naczelnik więzienia łódzkiego p. Modolewski wyjechał na letnie wyzcasy. Zastępuje go pomocnik p. Worobjew.

(e) **Znalezienie broni.** Podczas rewizji w mieszkaniu Kazimierza Zajtczaka na przedmieściu Zdrowie policja znalazła rewolwer systemu „buldog” i 8 naboji. Zajtczaka pociągnięto do odpowiedzialności.

(e) **Krewki leśniczy.** Nowonabywcy części lasu Łagiewnickiego przemysłowcy Łódzcy p.p. Leonhardt i Rychter sprowadzili z Prus leśnika niejakiego Miksa, któremu powierzyli nadzór nad lasem. Przejęty snadź pruskimi rządami leśniczy w straszny sposób obchodzi się z włościanami okolicznymi, którym z dawien dawna wstęp do tego lasu był dozwolony. Liczne wypadki pobicia kobiet i dziewczyn zbierających grzyby wywołały oburzenie wśród włościan na postępowanie leśnika pruskiego.

W tych dniach leśnik ten spotkał w lesie włościankę Grabowską z Krzywia i chwyciwszy ją rzucał o ziemię, poczem zaczął bić i kopać obcasami. Na krzyk nieszczęśliwej przybiegł kolonista Stawski z Łagiewnik i przy pomocy letników wyrwał z rąk rozwścieczonego prusaka ofiarę, która wskutek pobicia ciężko się rozchorowała.

Włościanie zamierzają zwrócić się ze skargą do władzy.

(e) **Awanturniczy stróż.** Gburowatość Łódzkich stróż domowych stała się wprost przysłowiową i przybiera ona coraz ostrzejsze formy. Cerberzy, podniesieni do godności urzędników, wymierzają nawet kary cielesne swym lokatorom. Do jakiego zaś stopnia posunięta jest ich gburowatość dowodzi fakt, jaki miał miejsce w dniu wczorajszym w domu nr. 15 przy ul. Drewnowskiej. Stróż tego domu rozłościwszy się na lokatorki Bronisławę Spychała 19 lat i siostrę jej Helenę 18 lat chwycił za żelazny drąg i począł nim obu kobietom wymierzać razy, kalecząc głowy i ręce, któreimi się zasłaniały. Do rannych lokatorek wezwano Pogotowie ratunkowe. Sprawa oparła się o cyrkuł policyjny.

(e) **Kleptomania.** Z piekarni Dawudowa przy ulicy Piotrkowskiej № 58 Salomon Epstein zabrakł widelca, wartości 8 kop. Gdy po wyjściu E. spostrzeżono brak widelca puszczono się za nim w pogoń i zatrzymano, poczem wraz... z widelcem odprowadzono do cyrkułu.

(e) **Przylapany na kradzieży.** Wczoraj o godzinie 2-jej po poł. pracownik firmy Tereszczakowskiego, mieszczący się w domu № 1 przy ulicy Benedykta, p. Glücksman, powracając z obiadu spotkał na schodach tragarza żyda niosącego 5 sztuk towaru, wartości 880 rb. Podejrzewając kradzież ze składu firmy, G. zatrzymał tragarza i począł go badać. Tragarz upadł wtedy z przewiazanym przez szyję towarem i symulował omdlenie. Wówczas G. począł go ratować i rozwiązał sznurek. Gdy tragarz uwolnił się od ciężaru podniósł się i wyjąwszy rewolwer z kieszeni skierował go do G., który na widok brauninga salwował się ucieczką do kantoru. Tam zastał wyłamany zamek i ślady popełnionej kradzieży. Ochłonawszy z przerażenia, narobił alarmu. Tymczasem złodziej, pozostawiwszy towar na schodach starał się zbiedz. Obawiając się uciekać przez długie podwórze, gdzie łatwo mógł być schwytany, wpadł od tyłu do mleczarni p. Rydza, prosząc o wodę, lecz zamądł jako nieodpowiedniego gościa wyrzucano go na ulicę. Tego mu tylko było właśnie potrzeba, by zbiedz bez śladu.

(x) **Ze straży.** W poniedziałek, dnia 25 b. m. o godz. pół do 7 wieczorem odbędą się ćwiczenia II oddziału Łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

(p) **Ciężki wypadek.** Wczoraj na ul. Lipowej nr. 56 Stanisław Bętkowski, pomocnik monter, lat 18, spadł z drabiny z wysokości dwóch pięter i odniósł złamanie lewej nogi i ogólne silne potłuczenie. Po nałożeniu opatrunku na miejscu wypadku przez lekarza Pogotowia, na żądanie poszkodowanego, zamiast do szpitala, odwieziono go do mieszkania przy ul. Zakątnej.

(p) **Zac zadanie.** W nowobudującym się domu przy ul. Widzewskiej nr. 109 Stanisław Romanowski, stolarz, lat 21, zajęty układaniem posadzek, zaczadził od piecyka, w którym palił się koks. Samowiedzę przywrócił mu przybyły lekarz Pogotowia.

(p) **Z głodu.** Na Nowym Rynku znaleziono wczoraj Karola G., 56-letniego robotnika, bez zajęcia i mieszkania, w zupełnym wyczerpaniu sił z głodu. Nieszczęśliwym zaopiekowała się publiczność.

(e) **Kradzież.** Do mieszkania Romana Wybranowskiego, przy Rynku Targowym nr. 4, złodzieje wyłamali ścianę i skradli różne rzeczy, wartości z górą 100 rb.

(e) **Zebrańie „Gniazda” w Chojnach.** W nadchodzącą niedzielę 24 b. m. o godz. 3 po poł. w lokalu ochronki przy ul. Bankowej nr. 8 w Chojnach, odbędzie się nadzwyczajne zebranie ogólne członków Towarzystwa opieki nad dziećmi „Gniazdo”.

Ze względu na ważne i pilne sprawy pożądana jest obecność wszystkich członków towarzystwa.

(a) **Z „Harmonii” zgierskiej.** Wczoraj w lokalu własnym przy ul. Długiej, odbyło się w drugim terminie nadzwyczajne ogólne zebranie członków zgierskiego tow. muzyczno-spiewaczego „Harmonia”.

Przewodniczył obradom p. Luzak. Obecnych na zebraniu było 52 członków na ogólną liczbę 160. Towarzystwo „Harmonia” posiada w swem łonie, oprócz chórów męskiego, żeńskiego i mieszanego, dwie orkiestry dętą i mandolinistów oraz liczne kółko dramatyczne. Aby jednakże obudzić w Towarzystwie jeszcze większe ożywienie, uchwalono na wczorajszym zebraniu zorganizować jeszcze orkiestrę smyczkową, a kółko dramatyczne rozdzielić na dwie partje w tym celu, aby jednocześnie mogły być przygotowywane do wystawienia dwie sztuki teatralne. Tym sposobem towarzystwo będzie w stanie urządzać widowiska teatralne bardzo często bez zbytejnego wysiłku amatorów.

Nadto uchwalono siedzibę towarzystwa od 1 października r. b. przenieść do nowego lokalu w domu „Lutni” przy rogu Starego Rynku i ul. Łęczyckiej. Lokal ten, dzierżawa którego wraz z obsługą i oświetleniem wyniesie 300 rb. rocznie, składa się z dwóch dużych pokoiów i pokoju dla garderoby.

Na zakończenie obrad postanowiono zawiadomić członków zalegających w opłacie składek za cały rok, że jeżeli przed upływem jednego miesiąca nie uiszczą zaległości, to zostaną z towarzystwa wykreśleni.

(a) **Odczyt w Zgierzu.** P. Jan Sendek uzyskał pozwolenie gubernatora piotrkowskiego na wygłoszenie w Zgierzu odczytu na temat: „Tajemnice wszechświata”.

Odczyt ilustrowany będzie obrazami niknąciami.

(e) **Echa wykolejenia tramwaju.** Po przeprowadzeniu śledztwa w sprawie wykolejenia tramwaju elektrycznego w Zgierzu, aresztowano dwóch sprawców, którzy podłożyli belkę na szyny. Są nimi robotnicy jednej z fabryk zgierskich.

(a) **Przejechanie.** Wczoraj w Zgierzu na Przybyłowie, woźnica ze składu drzewa Franciszka Andrzejewskiego, Antoni Augustyniak, pomimo przestróg ze strony przechodniów, jechał galopem i wskutek tego najechał na przechodzącego ulicą 10-letniego Władysława Kwiatkowskiego, którego wydobyto z pod kół wozu ciężko poranionego. Rany opatrzył chłopcę poblizki felczer, nierozważnym woźnicą zaś zaopiekowała się policja.

S Z T U K A.

Szanowna Redakcyo!

Chcąc zaspokoić ciekawość co do nadchodzącego sezonu teatralnego, pragnę udzielić kilku objaśnień.

Będąc inicjatorem i twórcą teatru Popularnego, zamierzałem prowadzić go i nadal w tym samym duchu i kierunku, ku czemu porobiłem odpowiednie przygotowania — oraz zająłem się angażowaniem artystów i ułożeniem repertuaru.

Okoliczności jednak tak zrzędziły, że jednocześnie zostałem dyrektorem teatru Polskiego przy ulicy Cegielnianej. Musiałem przeto zmienić plan pierwotny, a ponieważ doświadczenie lat poprzednich nauczyło, że uprawianie jednego i tego samego działu sztuki i repertuaru w obu teatrach nie jest pożądanem, powziąłem przeto zamiar każdemu z nich nadać specjalny charakter. Teatr Polski przy ulicy Cegielnianej pragnę w myśl jego fundatorów, zrobić stałą siedzibą dramatu i komedji, jako pod każdym względem odpowiadającemu temu celowi — zaś w teatrze Popularnym postanowiłem zapoczątkować stałe przedstawienie operowe. Zorganizowałem specjalną trupę operową, składającą się z sił młodych i rutynowanych, wybitnie uposażonych pod względem wokalnym. Do dramatu i komedji udało mi się pozyskać nowe nieznanne dotąd w Łodzi siły z Warszawy, Krakowa i Lwowa.

Dla urozmaicenia repertuaru oprócz przed-

stawień operowych w teatrze Popularnym czynną również będzie opereta. Teatr Popularny został gruntownie odrestaurowany z uwzględnieniem czystości i wygody, jako też estetycznego wyglądu; oświetlenie elektryczne połączone zostało ze stacją miejską — co daje rękojmię dostatecznego oświetlenia teatru i daje pole do wszelkich efektów świetlnych.

Pierwsze przedstawienie opery naznaczone zostało na sobotę 30 sierpnia. Otworzy sezon uznane arcydzieło St. Moniuszki „Halka”.

W następnym komunikacie zamieszczony będzie spis personelu opery, operety, jako też personelu dramatu i komedji.

Dziękując się powyższą wiadomością z publicznością Łódzką, którą tak żywo obchodzą losy naszej sceny, pozwalam sobie zapewnić, że ze wszelkich miar starać się będę, aby scena nasza mogła odzyskać dawną świetną tradycję. Nie zachwalam nic, nie obiecuję również nic błyskotliwymi frazesami — mówię starać się będę — sąd zaś, o ile temu sprośtam, zostawiam miejscowej zawsze sprawiedliwej prasie i publiczności, która zawsze dawała dowody prawdziwego zamiłowania do naszej sceny.

B. Bolesławski

dyrektor teatru Polskiego i Popularnego.

(x) **Benefis członków orkiestry W. S. O. w parku Staszica.** W nadchodzącą niedzielę 24 b. m. odbędzie się wielki koncert na benefis orkiestry, której występy zdobyły sobie uznanie mieszkańców naszego miasta.

Niewątpliwie o ile tylko pogoda dopisze to w Łodzi jak i wszędzie, gdzie takie benefisy odbywały się, spotka się orkiestra z sympatią publiczności i gorącym poparciem, na które w zupełności zasłużyła.

Uroczystość rozpocznie się o godzinie 3 po południu balem dla dzieci, zakończonym kotyliem, w czasie którego wszystkie dzieci otrzymają ordery.

O godzinie 7 wieczorem wielki koncert 2 orkiestr pod dyr. A. Sielskiego o programie złożonym z utworów, jakie łódzianie sami sobie wybrali. Największą ilość głosów otrzymały: Uwertura „Rok 1812” — Czajkowskiego, potpourri z „Halki” — Moniuszki, „Taniec godzin” z op. „Gioconda” — Ponchiello, suita „Peer Gynt” — Griega, „Marsz żałobny” — Chopina, finał z „Aidy” — Verdiego, fantazyja z op. „Carmen” — Bizeta, marsz „Pod gwiazdzistym sztandarem” — Souzy, tudzież występ mandolinistów.

Uzupełni wieczór ulubiona zabawa, powtórzona na wyrazne żądanie publiczności „Konkurs piękności” z nagrodami dla odznaczonych dam: 1) zegarek złoty, 2) broszka złota i 3) żeton złoty.

Wejście na obydwie zabawy 25 kop.; dzieci i uczniowie płacą 10 kop.

Z WARSZAWY.

* Z Wisły.

Wczoraj wieczorem poziom wody podniósł się do 15 stóp 11 cali. W nocy woda zaczęła opadać.

Z Zawichostu również donoszą o obniżaniu się wody, natomiast w Korczyni Wisła znów przybiera.

* Statystyka telefoniczna.

Stacja telefoniczna w Warszawie posiada w danej chwili 29,113 abonentów.

Minimum rozmów telefonicznych przypada zwykle na miesiąc czerwiec (21,000,000), obecnie po powrocie z letnisk ilość rozmów stale się zwiększa. Maksimum rozmów przypada w styczniu (22,000,000).

Każda telefonistka przeciętnie obsługuje 53 abonentów; na każdego abonenta przypadnie 23 rozmowy.

Za zeszyły rok przez stację telefoniczną odnotowano 213,000,000 rozmów. Każda rozmowa kosztuje przeciętnie 3 grosze.

Z KRÓLESTWA.

Wybuch kotła w lokomotywie. Wczoraj, o godz. 1 popoł., mieszkańców Skierniewic i okolicznych wiosek w promieniu kilku wiorst, zaalarmował przeraźliwy huk, przewyższający napięciem strzał armatni.

Jak się okazało huk ten pochodził z manewrującej na stacji lokomotywy nr. 761, w której wskutek zupełnego zużycia się konstrukcji nastąpiła eksplozja kotła parowego. Wypadek ten, zakończył się, na szczęście, bez następstw groźniejszych, gdyż, oprócz uszkodzenia samej lokomotywy, nie było ofiar w ludziach i przerwy w komunikacji.

Klub dziadowski. W Sosnowcu, w okolicy Nowopogońskiej, w pewnym ustronnym domku mieści się klub żebraków miejscowych. Cała falanga dziadów zbiera się tam codziennie w godzinach wieczornych, celem wzajemnego informowania się o „osobach łtościwych”. Przychodzi też o tej porze do „klubu” fryzyer-charakteryzator, który „robi” im rany sokiem buraczanym, nalepia brody i brwi oraz charakteryzuje na „ubogich”, „złodniałych” lub „ślepych”.

W klubie tym znajduje się cały arsenał sztucznych nóg i szczudeł, garderoba zaś obficie jest zaopatrzona w najrozmaitsze łachmany. Dziennikarz, który miał możność obserwowania zbliska tej maskarady dziadowskiej, twierdzi, że przedstawia ona widok wprost niezwykły, zwłaszcza w chwili, gdy ucharakteryzowane już dziady defilują dokoła stołu przed „reżyserem”, a ten czyni im głębokie i trafne uwagi co do wykrzywania się, chromania i t. p. Klub damsko-dziadowski istnieje również, ale w innym miejscu.

Z CESARSTWA.

Kary prasowe. Ryski inspektor do spraw prasowych skonfiskował ostatnie numery łotewskich gazet robotniczych „Zawodowiec” i „Głos życia”.

— Naczelnik obwodu piatygorskiego skazał na 50 rb. kary gazetę „Kaukaskij Kraj” za notatkę o tem, iż program odczytu Rodiczewa o Hercenie został skrócony.

— Za niezapłacenie kary aresztowano na 3 miesiące redaktora gazety „Nasz Kraj”.

Skargi postów. Z Baku telegrafują do „Rus. Sł.”: postowie Czcheidze i Skobielew złożyli namiestnikowi Kaukazu skargę na postępowanie władz policyjnych w Baku.

Postowie zaznaczają, że policja wtrąca się do pokojowego strajku, aresztuje robotników i przeszkadza porozumieniu się robotników różnych narodowości.

W końcu postowie dowodzą, iż ostatnie postanowienie naczelnika w Baku jest bezprawne.

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA. Zjazd poselski. Dnia 30 b. m. odbędzie się tu zjazd posłów ludowców. Na porządku dziennym są obrady nad reformą wyborczą, klęskami żywiołowymi i wychodźstwem.

— **Zakaz emigracyjny.** Ruch emigracyjny przez Kraków do Ameryki znacznie się zmniejszył obecnie, wskutek zaostrożonych przepisów co do emigrantów, wydanych przez rząd austriacki. Władze policyjne zatrzymują i odsyłają do miejsc rodzinnych wszystkich emigrantów od lat 18 do 36, niewolnionych od wojska. I tak aresztowano wczoraj 30 emigrantów do Ameryki, zamierzających uchronić się tym sposobem od służby wojskowej.

— **Burza.** Jak donoszą z Przemysła do pism krakowskich, szalała tam onegdaj gwałtowna burza. Ulewa zalała wiele ulic. San wystąpił z brzegów, zalewając wieś Mikulińce. Rzeka Drwinka zalała 3 wsie. Mnóstwo zwierząt domowych zginęło podczas wylewu.

TELEGRAMY.

Opór Enwera-beja.

WIEDEN, 21-go sierpnia. (wł.) Jak donoszą z Londynu do „Zeit”, rozkaz, wydany przez władze tureckie wojsku, które przekroczyło Maricę, cofnięcia się na lewy brzeg rzeki nie będzie urzeczywistniony, gdyż dowódca znajdujących się tam oddziałów tureckich, Enwer-bej, ignoruje zupełnie rozporządzenia rządu i posuwa się wciąż naprzód.

Potyczka Turków z Bułgarami.

KONSTANTYNOPOL, 21 sierpnia. (wł.) Jak donosi „Tanin” z Adrianopola, Bułgarzy zaatakowali przednie stráže tureckie pod Ostiakoj, atak ten jednak odparto. Bułgarzy stracili 100 ludzi w zabitych i 180 w zabranych do niewoli. Śród zabranych do niewoli znajduje się kilku oficerów.

Bułgaria a Grecya.

PETERSBURG, 21 sierpnia. (wł.) Bułgaria prosi Grecyę o odłożenie na tydzień opróżnienia zajętych prowincyj, a to dla uniknięcia zajęcia ich przez Turcyę.

Delegacya adryanopolska.

BERLIN, 21 sierpnia. (wł.) Przybyła tu dziś delegacya adryanopolska, która ma zostać przyjęta na konferencji w ministerjum spraw zewnętrznych. Z Berlina udaje się delegacya do Paryża i Londynu.

Co to pomoże...

HAGA, 21 sierpnia. (wł.) Konferencya pokojowa powzięła rezolucyę następującą: „Kongres żąda, by sprawa zmniejszenia zbrojeń postawiona była na porządku dziennym. Kongres protestuje przeciwko zgubnemu wpływowi osób, zainteresowanych w przemyśle orężnym. Kongres zaleca towarzystwom pokoju na kongresie międzynarodowym w Bernie rozważenie projektu traktatu powszechnego o rozbrojeniu stopniowym, aby kongres najbliższy ze świadomością rzeczy mógł zająć się tą sprawą”.

Przed zwołaniem delegacyi.

WIEDEN, 21 sierpnia. (wł.) „Reichspost” dzisiejsza donosi: wczoraj wieczorem zebrały się obadwa ministerya, austriackie i węgierskie, celem ułożenia budżetu na r. 1914. Obrady potrwają kilka dni.

Zmiana frontu.

SARAJEWO, 21 sierpnia. (wł.) Rozpoczęły się tu obrady komisji dla uruchomienia sejmku bośniackiego. Na obrady przybędzie również minister skarbu, Biliński, a po nim następca tronu, arcyks. Franciszek-Ferdynand. Wpływom ich, a zwłaszcza następcy tronu, zawdzięczać będzie można, że zwołanie sejmku bośniackiego dojdzie do skutku już w jesieni.

Wybuch naboju.

POLA, 21 sierpnia (P.) Podczas wystrzału próbnego z 30 1/2 centymetrowego działka, siła wybuchu rozsadziła zamek. Trzej żołnierze padli trupem, trzej odnieśli ciężkie rany, jak również dwaj najemnicy. Poza tem odniosło lżejsze rany kilka osób cywilnych. Wiceadmirał Lonjos przewodniczący komisji technicznej, ma uszkodzone obie nogi.

Napad.

HAMBURG, 21 sierpnia (wł.) W Wilhelmsburgu przybyło dziś w południe samojazdem przed gmach rady miejskiej 2 mężczyzn, którzy wszedłszy do kasy, steroryzowali rewolwerami 2 urzędników, jednego zranili, poczem, pochwyciwszy z kasy 213 marek, wsiedli napowrót do samojazdu i uciekli.

Znaczna kradzież.

HAMBURG, 21 sierpnia (wł.) Międzynarodowa banda złodziei skradła firmie jubilerskiej Knote i Schlesinger kosztowności na sumę 50 tys. marek.

Pożary.

NOWY JORK, 21 sierpnia (wł.) W Jersey City wybuchł dziś olbrzymi pożar, który znisz-

czył wiele składów towarowych. Spłonęło również kilkadziesiąt domów mieszkalnych. Straty obliczają na kilkadziesiąt milionów dolarów.

Drugi pożar wybuchnął z niewiadomej przyczyny przy budowie nowego wodociągu. Zginęło 50 robotników, 150 zdołano uratować, lecz wśród ostatnich znajduje się wielu poparzonych tak ciężko, że trudno ich będzie uratować.

Z ostatniej chwili.

Żądania maleją...

Paryż, 22 sierpnia (wł.) Mocarstwa starają się obecnie już tylko uzyskać na Turcyi rekompensatę dla Bułgarii wzamian za pozostawienie przy niej Adrianopola. Dyplomaci wszystkich mocarstw starają się nakłonić W. Portę pomiędzy innymi do udzielenia Bułgarii pozwolenia na żeglugę po Maricy, co jest dla Bułgarii sprawą pierwszorzędnej doniośności.

Zwołanie Skupczyny.

Białogród, 23 sierpnia (wł.) Cenzura wojenna pism została wczoraj zniesiona. Prezydium Skupczyny w porozumieniu z rządem postanowiło zwołać parlament na dzień 8 października.

Książę Aleksander serbski.

Białogród, 22 sierpnia (wł.) Serbski następca tronu ks. Aleksander przybył do Skoplje i brał udział w marszu ceremonialnym wojsk serbskich do miasta. Demobilizacya wojsk serbskich rozpocznie się dzisiaj.

Niepokojące oświadczenie.

Wiedeń, 22 sierpnia (wł.) Przywódca plemion malisorskich, Gieto Csezu złożył wobec wysokich polityków następujące oświadczenia: „Postępowanie Europy wobec plemienia Gruda, które zostało przyłączone do Czarnogórze, jest niesprawiedliwe. My nie zgodzimy się żyć pod jarzmem Czarnogórze. Protestujemy przeciw temu, a jeżeli Czarnogórze nie usłucha tego protestu, to podpiszemy go czerwonym atramentem. Wiemy z doświadczenia, że Europa zajmuje się sprawami bałkańskimi dopiero po przelewie krwi, tak, jak dopiero po wycięciu 300,000 ludzi interwenjowała i to tylko w sprawie jednego Skutari.

Oświadczamy, że nie będziemy radzić się Europy w naszych uczynkach, lecz uczynimy to, co nakazuje nam sumienie”.

Przyjęcie deputacyi.

Londyn, 32 sierpnia (wł.) Wczoraj odbyło się przyjęcie deputacyi tureckiej z Adrianopola przez jednego z podsekretarzy do spraw zagranicznych.

Cholera w armii rumuńskiej.

Bukareszt, 22 sierpnia (wł.) Na cholere, jaka panuje w armii rumuńskiej, zmarło dotychczas 6 oficerów i 867 żołnierzy.

Milukow w komisji bałkańskiej.

Wiedeń, 22 sierpnia (wł.) Do komisji dla zbadania okrucieństw bałkańskich wybrano pomiędzy innymi z ramienia Rosyi—Milukowa, posła do Dumy.

Austria i Rosya.

Paryż, 22 sierpnia (wł.) Według doniesień pism tutejszych, mianowanie posła rosyjskiego w Bukareszcie ambasadorem w Wiedniu jest faktem bardzo doniosłym. Dotychczas stosunki pomiędzy Rosyą i Austryą nie należały do serdecznych, a jeśli zachodziła potrzeba porozumienia się pomiędzy temi państwami, załatwiano to przy pośrednictwie innych mocarstw.

List Pogodina.

Poznań, 22 sierpnia (wł.) „Dziennik Poznański” ogłasza list znanego przyjaciela polaków, prof. Pogodina z Charkowa, który prosi o przy-

Dnia 21-go sierpnia r. b., po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zakończył życie nasz ukochany synek, przeżywszy 11 miesięcy

ś p.

Stefcio Dietrich.

Pogrzeb odbędzie się dn. 24 b. m. o godzinie 10 rano w Dobieszkwie, gm. Dobra. Na smutne ten obrząd zapraszają krewnych i znajomych nieutuleni w bólu

Rodzice.

słanie mu danych oświatowych, gospodarczych i politycznych, dotyczących życia Polaków pod zaborem pruskim i na Kaszubach. Materiał ten zużytkuje Pogodin w dziele, jakie pisze obecnie o Słowianach.

W ręce polskie.

Poznań, 22 sierpnia (wł.). Majątek Zmuszewo, w pow. węgrowskim, przeszedł z rąk niemieckich w posiadanie Kossobudzkiego z Tomaszewa.

Zamknięcie kongresu.

Metz, 22 sierpnia (wł.). Wczoraj zamknięto kongres katolików niemieckich.

W przededniu nowych zamieszek.

Madryt, 22 sierpnia (wł.). Partya monarchistów, korzystając z zaślubin eks-króla Manuela, rozwija energiczną agitację monarchistyczną, porozumiewając się w tym celu z monarchistami, zamieszkałymi w Anglii i Ameryce.

W najbliższych dniach oczekiwać należy wy-

buchu nowych zamieszek w Portugalii.

Monarchiści w agitacji swojej kładą szczególny nacisk na fakt, że podarki, jakie król Manuel otrzymał od cesarza Wilhelma i króla angielskiego, miały napis: „Manuelowi, królowi Portugalii“.

Wypadek czy zamach.

Rzym, 22 sierpnia (wł.) Króla włoskiego Wiktora Emanuela, który bawi obecnie, jak wiadomo w górach Piemontkich na polowaniu na kozice, spotkała przykra przygoda, która o mało nie pozbawiła go życia, a jest komentowana w szerokich kołach politycznych, jako nowy zamach na życie króla. Pod Cumeo urwała się część skały i spadła w miejscu, gdzie król właśnie stał w towarzystwie dwóch obywateli okolicznych. Jeden z towarzyszy króla został zgnieciony i poniósł śmierć na miejscu, drugi został ciężko ranny, jedynie tylko król wyszedł bez szwanku.

Interwencja Stanów Zjednoczonych.

Nowy-Jork, 22 sierpnia (wł.) Na wczorajszym posiedzeniu senatu senator Enrose zaproponował rezolucję, wzywającą prezydenta Wilsona do wysłania wojsk do Meksyku celem obrony życia i mienia obywateli Stanów, jednakże bez jakichkolwiek wrogich zamiarów względem Meksyku. Rezolucja żąda na ten cel 25 milionów dolarów. Koła polityczne wnioskuje stąd, że senatorowie zdecydowali się popierać politykę prezydenta.

GIEŁDA WARSZAWSKA

(Sprawozdanie telegraficzne—godzina 1, dnia 22/VIII 1913 roku.)

	Ząd.	Ofiar.	Tran.		Ząd.	Ofiar.	Tran.
Czeki na Berl.	45.00	—	—	B-ku D. War.	—	—	—
4% Renta	98.45	92.45	—	B-ku H. War.	—	—	491
5% Poż. z 1905	—	—	—	Łódz.	—	—	—
5% Poż. z 1906	—	—	—	Akc. Lilpopy	—	—	130.50
Premj. I emis.	489	479	—	Pułow.	—	—	148.35
II	358	348	—	Rudzi	—	—	129.50
Szlacheckie	819	809	—	Starach.	—	—	—
4% Lis. Ziem.	87.65	86.65	87.20	Zawier.	—	—	—
5% Lis. Warsz.	80.55	80.05	80.05	Zyr. zak.	—	—	—
4% Łódz. VII.	84.05	83.05	—	5% L. Piotrk.	—	—	—
5% Łódz. VIII.	—	—	—	4% L. Obl. W.	—	—	—
4% Łódz. V	—	—	—	5% L. Częst.	—	—	—
5% L. Z. L. VII	—	—	—	Bank K. m. Ł.	—	—	—
				Rudzi n. ak.	—	—	128.50

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacyi centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i prędk. wiatru (metrów na sekundę)	U w a g i
21/VIII 1 popoł.	741,1	+18,3	80	Z 2	Z dnia 21/VIII Temperatura max. +19,0°C, min. 13,4
21/VIII 9 wiecz.	742,6	14,8	80	Pn W 1	Opadu 0,1 mm
22/VIII 7 rano	744,8	18,0	93	Pn Z 1	

Numer dzisiejszy składa się z 10-ciu stron.

Dr. WOŁYŃSKI

były asystent kliniki uniwersytetu wrocławskiego (prof. Hinsberg) osiadł w Łodzi jako specjalista **chorób uszu, nosa i gardła, ul. Piotrkowska № 89.**

Godziny przyjęć: 10—12 i 4—6 po poł., w niedzielę od 10—12. Operacje, bronchioskopia, kąpiele elektryczno-sświetlane. 2592

Żywoły Świętych Polskich

oraz różne broszury treści religijnej poleca skład materiałów piśmiennych.

KSIĘGARNIA „PRZEGLĄDU KATOLICKIEGO“

ul. św. Andrzeja № 3.

Do sprzedania rusztowanie budowlane

deski, kobyłki, skrzynki do wapna, skrzynie i różne drzewa o bejrzeć można: Zielony Rynek № 4, tamże **plac do wynajęcia** z dołem na wapno. 2804

Dwa pokoje

z kuchnią, 5 okien na parterze, do wynajęcia zaraz. Spaccerowa 41 2037

Stancja uczniowska

Nauczyciel szkoły handl. przyjmuje ucznia, który uczęszcza do średn. zakładów naukowych w Łodzi. Róg Główny i Targowej № 67, m. 13 2782

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIAIA! Nauczycielki, nauczycieli różnej narodowości na godziny na stałe; freblówki, bony, kasyerki osoby uzdolnione do handlu poleca Biuro Pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwińskiej Piotrkowska 109 (parter). 7383-6-5

AIAIAIA! Meble nowe i używane najtaniej kupić można Łódź, Piotrkowska 116 I-e piętro front w Wl. Romiszowskiego. Kupuje, zamienia, wynajmuje. Fabryczny skład łóżek żelaznych, mebli giętych, lodowni pokojowych, wanien. Stylowe urządzenia kuchenne. 2425—pwspt—(r)

A! Mandolina neapolitańska do sprzedania Busse Aleksandrowska nr. 25. 7524-1

A trament szkolny najlepiej kupić w głównym składzie Glińskiego ul. Mikołajewska nr. 34. 7465-10-3

B ilard do sprzedania ul. Piotrkowska nr. 209 mleczarnia. 7497-2-2

B ilardy kupie używane piramidki i kregielkowsy. Oferty składać w adm. Rozwoju „Bilardy”. 7419-3-3

C hłopiec do sprzątania klas potrzebny ul. Zawadzka 26 piętro. 7528-3-1

D o sprzedania bryczka i warsztat stolarski Nawrot nr. 24.

D o fryzjera potrzebny chłopiec do posługi na sobotę i niedzielę za dobrem wynagrodzeniem. Pierwszeństwo takiemu co był u fryzjera na próbie ul. Zgierska nr. 95. 7432-1

D o wynajęcia sklep rzeźniczy od 1-go października Księży Młyn Przędzalniana 56, 7472-3-2

D o sprzedania plac pod Rudą na Chochule z powodu wyjazdu bardzo tanio. Wiadomość ul. Andrzeja 55 m. 33 od 6 wieczór. 7519-3-2

D o obywatelskiego domu na wsi potrzebna jest panienka do 1 1/2 rocznego dziecka i do pomocy, niemka lub polka, mówiąca dobrze po niemiecku i znająca szycie. Zgłosić się do doktora Mogilnickiego, Łódź, ul. Andrzeja nr. 3 w piątek 22 sierpnia od godz. 7-iej wiecz. do godziny 3 po południu w sobotę 23 sierpnia. 7564-1

D wa do trzech tysięcy potrzebuje na 9% majątku wartości 12000 bez zadnego długu. Zawadzka 10 Niemierski; Tamże potrzeba 6000 pod zastaw dziesięciotysięcznej summy hipotecznej. 7538-1

D om drewniany o 24 mieszkańcach do sprzedania ul. Nowa nr. 8. 7553-2-1

D o wynajęcia sklep i mieszkanie ul. Aleksandryjska nr. 54 u gospodarza. 7480-3-2

D o sprzedania zaraz dwa łóżka dębowe i wózek dziecienny mały spacerowy Widzewska 97 I p. oficyna. 7475-5-3

J est do sprzedania bryczka prawie nowa, dwie pary kół, gumowe i żelazne, Brzezińska 106 u gospodarza. 7479-3-2

M łody człowiek, przyszedłszy z wojska z odpowiedzialnym wykształceniem pragnąłby uzyskać biurową posadę lub w kantorze fabry. Wymagania skromne Adres Widzewska 79 Salwator. 7552-1

M ontera wag, kowala i chłopców terminatorów potrzeba ul. Widzewska nr. 146 ślusarnia Matiatko. 7565-2-1

M łody energiczny technik budowlany ustosunkowany, poszukuje zajęcia u p.p. Architektów i przedsiębiorców od 1-go września. Oferty pod „Ustosunkowany” w adm. Rozwoju. 7493-3-2

N auczycielka rosyjanka potrzebna ul. Andrzeja 7 m. 6.

N aczynie pompiarskie do sprzedania. Wiadomość Dębowa 7 m. 1. 7375-6-3

N auczycielka francuskiego języka poszukuje pokoju umeblowanego za lekcy lub za gotówkę. Oferty składać w adm. dla „Nauczycielki”. 7538-3-1

O ficynę parterową murowaną (świeżo wykończoną) z placem frontowym 30x40 zdatnym pod budowę sprzedam zaraz Zgierz-Przybyłów ul. Staro-Dąbrowska Feliks Lewandowski. 7524-3ps-1

P otrzebna bufetowa do restauracji Wiadomość Przędzalniana nr. 64. 7566-3-1

P rzybłąkał się pies buldog masy ci żółtej można odebrać po zwrocie kosztów łączna 21 w sklepie. 7565-1

P otrzebny zaraz, zdolny tokarz na drzewo Nowo-Zarzewska nr. 15. 7551-2-1

P otrzebna pracznia Konstancyńska 55. 7559-3-1

P otrzebny mężczyzna pojedynczy w sile wieku, piśmienny skromnych wymagań. Zawadzka 10 Niemierski. 7557-1

P alnie chemiczno-bieliznianą dającą 100 czystego zysku miesięcznie sprzedam z powodu nabycia drugiego interesu. Zawadzka 10 Niemierski. 7556-1

P otrzebni są ludzie młodzi kwaterzy, i dziewczyny, do różnych robót, kantor służby ul. Piotrkowska 69. 7549-3ps-1

P rzyjmę 2 uczy z gimnazjum na stancję. Pomoc dla chcących może być na miejscu, Brzezińska 25 u nauczyciela. 7542-3-1

P iwiarnia z powodu 2-eh interesów do sprzedania Nowo-Zarzewska nr. 1. 7539-3-1

P iekarnia do sprzedania zaraz ul. Jasna nr. 10 Radogoszcz. 7537-3-1

P iszę szybko w rosyjskim języku na własnej piszącej maszynie „Underwood” za 1,50 dziennie. Oferty Rozwój „H O” 4. 7555-1

P otrzebni malarze Przejazd 24. 7525-1

P otrzebny zdolny slusarz Konstancyńców Długa 159. 7521-1

P rzyjechałam z zagranicy szyję w domach prywatnych. Oferty Rozwój „Irena”. 7512-3-2

P iekarnie i sklep odstąpię ul. Przejazd 63. 7494-3-2

P iwiarnia z obiadem z powodu wyjazdu do sprzedania. Pabianice ul. Zamkowa nr. 14. 7492-6-2

P okój umeblowany z całodziennym utrzymaniem do wynajęcia. Dzielna nr. 40, m. 1. d

P okój do wynajęcia zaraz dla kobiety inteligentnej, na parterze z wygodami (wejście wspólne), przy ul. Nawrot nr. 8 m. 9. oficyna lewa. d

P otrzebna zaraz dziewczyna lub kobieta umiejąca gotować do służby. Wiadomość w administr. „Rozwoju”. d

P otrzebna ręczna prasa do prasowania cegieł z wymienieniem ceny. Oferty w adm. Rozwoju pod „Prasa”. 7449-3-3

P racownia gorsetów N. Kędzierskiej teraz Piotrkowska 132. 6920-30-16

P iwiarnia w Pabianicach w Starym Rynku nr. 162 zaraz do sprzedania 5 lat prosperująca z powodu zmiany interesu. 7489-3-2

P otrzebna prasowaczka Karola nr. 2. 7534-1

P otrzebne małżeństwo bezdzietne lub panna do filii piekarskiej za kacyją. Wiadomość: Nowe-Chojny ul. Poprzeczna 1 piekarnia. 7550-3-1

P oszukuje szycia w domach prywatnych. Oferty w adm. Rozwoju dla Krawcowy. 7485-2-2

R óżne sprzęty rzeźniczkie do sprzedania Chojny Kopernika nr. 12. 7545-3-2

S klep do sprzedania 12 lat egzystuje z powodu wyjazdu właściciela Karola nr. 30. 7470-3-3

S klep spożywczy z dobrem urządzeniem do sprzedania z powodu wyjazdu Aleksandrowska 55. 7454-3-3

S klep kolonialny do sprzedania Zielona 59. 7438-3-3

S klep w dobrym punkcie bar-dzo tanio do sprzedania byle zaraz Rzgowska 70 tuż przy Wąskiej 7. 7502-2-2

S klep do sprzedania ul. Nowaska nr. 11. 7532-3-1

S klep kolonialny do sprzedania Wiadomość Bałuty Rajtera 9 w sklepie. 7531-2-1

S klep spożywczy sprzedam tanio byle zaraz Szkolna 25. 7529-3-1

S łuząca poszukuje zajęcia zaraz lub od 1-go września. Oferty Rozwój „Służąca”. 7526-2-1

S krzypce trzycwiertciowe i furał sprzedam ul. Juliusza nr. 16 m. 27. 7505-1

S klep spożywczy dobrze wyrobiony tanio do sprzedania ul. Zielona nr. 32 Adolf Heiman. 7455-3pts-2

S i galanterijny z powodu wyjazdu Bałuty Rynek 6. 7442-3-3

S przedam sklep tanio dowiedzieć się można Przejazd przy rogu Wysokiej 61 budka. 7490-3-2

S klep kolonialny egzystujący 18 lat do sprzedania, z powodu zmiany interesu, Wiadomość ul. Pańska nr. 6. 7478-3-2

W prywatnym domu wydam kilka obiadów. Widzewska 106a-23. 7434-6-3

W ózek ręczny do sprzedania ul. Długa 76 z frontu. 7543

W spółnik z kapitałem do 2000 rb. potrzebny do powiększenia interesu Staro-Zarzewska nr. 65-15. 7548-3pts-2

Z aginął chłopiec 11-tni sześć tygodni temu Stefan Kościelnik boso bez bluzki z gołą głową. Ktoby wiedział gdzie się znajduje zawiadomić Dąbrowska Mała 2. 7562-1

Z powodu słabości sprzedam magiel ul. Emilii 42 Maizner.

2 magle do sprzedania Nawrot nr. 18. 7451-3-2

2 magle do sprzedania Benedykta 34 m. 11. 7468-3-3

3 magle do sprzedania Rzgowska nr. 1. 7482-3-2

30000 rb. na nr. i hipotekę łódzkiej posz u kuje. Warszawa, Wilcza 53 m. 1.

Ostatnie dni mormonizmu.

Wedle nadeszłej z Ameryki wiadomości, państwo Mormonów istniejące tamże od stu prawie lat, zbliża się ku końcowi.

W roku 1827 założył sektę Mormonów, Joe Smith. Mormonowie czerpali materiał do swej wiary z Biblii, którą rzekomo miał Smith otrzymać od Anioła, w formie płyt metalowych z tekstem na nich napisanym.

Nauka Smitha zyskała wkrótce wielu wyznawców, którzy wraz ze swym prorokiem przeciągali pielgrzymkami po całej Ameryce, aż w końcu osiedlili się w Stanie Ohio. Równocześnie prawie powstała boczna gałąź sekty w Stanie Missouri, gdzie wybudowano wspaniałą świątynię, w której odprawiano nabożeństwa.

Ponieważ jednak sąsiedzi, niejednokrotnie nawet bardzo ostro, występowali przeciw Mormonom z powodu uprawianego przez nich wielożeństwa, niedługo później cała sekta opuściła swą stałą siedzibę w Stanie Ohio i rozpoczęła życie koczownicze po całym kraju, aż w końcu 1749 r. ponownie osiedliła się nad brzegami Słonego jeziora. Stolica Mormonów otrzymała nazwę Nowego Jeruzalem (dzisiaj Salt Lake City). Rząd naczelny stanowią obieralny prezydent i 12

„apostołów“—dalej „Wysoka Rada“, a pośrednio „Siedemdziesięciu starszych“, kapłani, nauczyciele i dyakoni. Ostatnią i najwyższą władzę jednakże miał „patryarcha“ Joe Smith, a później jego krewny Heram.

Mormonowie mieli setki bogów, ponieważ każdy „święty“ po śmierci zostawał bogiem. Wielożeństwo natomiast wprowadził Smith z tego względu, aby sekta rozwijała się i nowych zyskiwała wyznawców.

Ostatecznie postępowanie patryarchy wywołało w pewnej części społeczeństwa oburzenie, w następstwie czego zastrzelono Smitha. Także i rząd w Washingtonie niezbyt sympatycznie odnosił się do tej sekty, a w r. 1887 ogłosił nawet prezydent Grant mormonizm za „barbarzyński przeżytek przeszłości, stojący w rażącej sprzeczności z cywilizacją i kulturą“.

Mimo to jednak mormonizm ostał się dalej, ale pod kontrolą urzędową, którą sprawował specjalny komisarz. Rozumie się, że kontrola ta bardzo ujemnie wpłynęła na rozwój i byt sekty, zwłaszcza, że skasowano później u nich wielożeństwo i wiele religijnych obrzędów.

Obecnie rząd postanowił całkowicie rozwiązać mormonizm i projekt swój wykona w dniach najbliższych, ogłaszając stosowną uchwałę.

ROZNE WIEŚCI.

Obrażeni turcy i ogród zoologiczny. Interesujący spór powstał między dyrektorem zoologicznego ogrodu w Budapeszcie a budapeszteńskim posłem tureckim. Mieszkający w Peszcie przemysłowcy tureccy od dłuższego już czasu gniewają się o to, iż słajnia dla słońca w zoologicznym ogrodzie zbudowana jest w stylu tureckiego minaretu. Już dawniejszy poseł turecki protestował przeciw temu kilkakrotnie, osiągnął jednak tyle tylko, iż, z minaretu zdjęto półksiężyc. W tych dniach przyjechał do Budapesztu jakiś turek, który też udał się do ogrodu zoologicznego. Ujrawszy minaret, chciał się pokłonić Allahowi, jakież jednak było jego oburzenie, gdy w minarecie ujrzał słońca. Doknięty w swych religijnych uczuciach udał się do posła, który obiecał, że jeszcze raz przeciw temu zaprotestuje.

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

Panu B. S. w Pabianicach. Niech się Szan. Pan zwróci listownie do kancelaryi piotrkowskiego gminazjum, dołączając markę pocztową na odpowiedź, a nie wątpimy, że otrzyma Pan żądane informacje, my ich nie posiadamy.

Szkoła Prywatna A. Zimowskiego w Łodzi ul. Piotrkowska Nr. 271.

Egzamina wstępne i poprawkowe włącznie do klasy II-ej rozpoczną się 23 sierpnia, lekcye 28 sierpnia. Zapisy nowych kandydatów przyjmuje kancelarya szkoły codziennie od godz. 9-ej do 1-ej. Do podwstępnej klasy przyjmowani są chłopcy od 7 lat. 2521

„KOKOLIN“

Masło z orzechów kokosowych do gotowania, smażenia i pieczenia

Tow. Akc.
RYSKIEJ OLEJARNI PAROWEJ
dawn. W-ma Hartmanna.

Zastępuje w zupełności masło krowie, a jest dużo tańsze. Nadto polecamy i inne wyroby, jak: pokost, olej lniany, olej kokosowy, rycynowy, sezamowy, do palenia i gurtel.

Przedstawicielstwo na Król. Polskiej:
KURSZ & LUEDTKE, Warszawa, Leszno 27.

Dyrekcya 7-mio klasowej Szkoły Handlowej w Zgierzu

zawiadamia niniejszem, że egzamina kandydatów do klasy wstępnej, I, II, III, IV i V zaczną się **dnia 26 sierpnia**. Podania składać można na ręce dyrektora szkoły, codziennie od 10-ej do 1-ej po południu. 2455

Ból głowy i Migrenę

z kokutem

natychmiast usuwa „Migreno-Nervosin“ bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Są już fałszyfikaty! Więc żądać w aptekach i składach aptecznych proszków wyrabianych **tylko w Piotrkowie** i z podpisem wynalazcy **A. Gaseckiego** na każdym. Proszek 10 kop. 417

Dr. ALFRED HEJMAN
Spec. chorób uszu, nosa i gardła
z Warszawy przeprowadził się do Łodzi, Zachodnia Nr. 57, do 9 — 10 i 4 — 6. Telefon № 33-34. 2079

W VII-klasowej szkole Janiny Tymienieckiej prowadzonej pod klerunkiem **Janiny Pryssewicz**

zapisy zaczną się 18 sierpnia od 5-ej do 7-ej—Widzewska Nr. 42 w szkole i od 12-ej do 2-ej—Andrzeja Nr. 7, m. 6. Egzaminy 27 i 28 sierpnia. Lekcye 1-go września. 2704

Szkoła przygotowawcza Jadwigi Zawadzkiej Spacerowa 17 (dom Akc. Tow. K. Scheiblera)

przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 6 i pół i grantownie przysposabia do średnich zakładów naukowych. Ilość dzieci, ze względów pedagogicznych, ograniczona. Zapis codziennie, od 11—2 i od 4—6. 2541

Przy szkole wzorowo zarządzony **zakład freblowski.**

Dr. L. PRYBULSKI
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), weneryczno i moczopłciowe i choroby płciowe
Leczenie syphilisu EHRLICH-HATA
„606—914“
Ul. Południowa № 2, telef. 13-59
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w., paucie od 5—6 po poł. Dla pań osobna podziałka.

Dr. Jelnicki
Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych
ul. Andrzeja № 7 tel. 1-70.
Przyjmuje: 9—12 i 5—8, paucie 4—5. 1801

Dr. med. Leyberg
Ch. skóry, weneryczna i moczopłc.
Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8.
Dla pań 5-6. Poczekałnia oddzielna. W niedziele od 8—1-ej.
Krótką 5, telef. 26-50. 1887

Dr. med. Bolesław Koo
PIOTRKOWSKA 56, tel. 32-62
choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 1649
przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł.

Dr. med. S. Anonson
były asystent klinik berlińskich.
Piotrkowska 120. Tel. 31-82.
Akuszerya i choroby kobiece.
Przyjmuje od 9—11-ej i od 5—7-ej w., w niedziele od 10—12. 1487

Dr. B. REJT
Średnia 5. Średnia 5.
Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlicha-Hata 606 i 914 (wśród tylnio). Leczenie elektrycznością elektrolizem (usuwanie szpeczących włosów) i oświetlenie kanału uretroscopialnego. Godziny przyjęć: W czasie letnich miesięcy tylko od 6-ej do 9-ej po poł., w niedziele od 10-ej do 2-ej Dla Pań osobna poczekałnia. 1281

Dr. Eugenia KERER GERSZUNI
choroby kobiece.
Piotrkowska 121, tel. 18-07, przyjmuje codziennie od 5—6 po poł. W niedziele od 9—12-ej. 2721

Zakład krawiecki
Juljana Kozłowskiego
przeniesiony
na ulicę Piotrkowską 133
dawniej A. Grubka.

I. Lewkowicz
przeniesł się z Benedykta № 43 na Benedykta 37, w domu gdzie mieści się sąd pokoju 9-o rewirtu. 2708

SKLEP
do wynajęcia. Cena 220 rocznie, zdalny do każdego interesu. Główna № 65. 2764

Zakład freblowski
W. Lipskiej
ul. Widzewska 82 (dawniej Piotrkowska 105, przyjmuje dzieci od lat 3-eh. Zapisy codziennie. 2766

Dr. med. Szwarcwasser
Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszki i przeżłony materij (cukrowa, podagry, otyłość itd.). Niezbędne dla dyagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielnicy krwi w laboratorium własnem. Od 11—1 rano i od 5—7½, po południu. 19

D' Mittelstaedt
Mikołajewska 67.
Przyjm.: od 8—9 i pół rano i 5—6 pół po poł. w niedziele i święta: tylko rano od 8—10

- Zagubione dokumenty.**
- A**ntonina Gajda zagubiła kartę A od paszportu, wyd. z fabr. Kopia. 7526—1
  - A**ron Klejn, zagubił kartę od A paszportu, wyd. z fabr. Wodysławskiego. 7561—1
  - E**milia Grondecka zagubiła kartę E tę od paszportu, wyd. z fabr. Rozenblata. 7550—1
  - E**rnestina Krysztożna Kremeklau, zgubiła książeczkę legitymacyjną wyd. z gm. Cłosny, pow. brzezińskiego gub. Piotrkowskiej. 7483—3—2
  - I**gnacy Pasalski zagubił paszport, wyd. z gm. Brzeźnia pow. Sieradzkiego gub. Kaliskiej. 7488—3—2
  - J**anina Jaszczulska zagubiła J paszport, wyd. z gm. Czernicowice p. Rawskiego. 7504-3-2
  - J**ózef Mydlak zagubił paszport, J wyd. z Kalisza. 7476—3—3
  - S**alomėja Grabowska zagubiła S paszport, wyd. z gm. Widawa pow. Łaskiego. 7540—3—1
  - S**tanisław Brzeziński zagubił S paszport, wyd. z mag. in. Pabianic. 7443—3—3
  - S**tefan Poczta zagubił paszport, S wyd. z gm. Górka-Pabianicka. 7487—3—2
  - W**alerya Popiawska zgubiła W kartę od paszportu, wyd. z fabr. Landau & Weile. 7533-3-1
  - Z**aginął bilet od paszportu, wyd. z fabr. Jana Szytka na imię Franciszka Jowagi. 7550—1
  - Z**aginała karta od paszportu, Z wyd. zabr. Ramischa na imię Franciszki Spodankiewicz. 7545
  - Z**aginała karta od paszportu, Z na imię Ewy Olczak wyd. z z fabr. Franciszka Ramischa.
  - Z**aginął paszport, na imię Franciszka Gniotka wyd. z gm. Chojny. 7495—3—2
  - Z**aginął paszport, wyd. przez Z wójta gm. Brus pow. Łódzkiego na imię Romana Erbrich. 7440—3—5
  - Z**aginął paszport, na imię Jana Z Waiczka z gm. Gostków pow. Łęczyckiego gub. Kaliskiej. 7446—3—3
  - Z**aginął paszport, wyd. z gminy Z Wiskitno pow. Łódzkiego gub. Piotrkowskiej na imię Andrzej Klaudziński. 7468—3—3

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe.

I-szy Oddział Łódzki przy ulicy Zachodniej № 31.

II-gi Oddział Łódzki przy ulicy Pasaż Majera № 11.

„LOMBARD”

zawiadamia, że dnia 4-go września (22-go sierpnia) 1913 r. i dni następnych w miejscowej sali licytacyjnej oddziału I-go przy ulicy Zachodniej Nr. 31 poczynając od godziny 10-ej rano, sprzedane będą przez publiczną licytację nie prolongowane we właściwym czasie zastawy oddziału I-go i oddziału II-go. Zastawy wyżej wymienione składają się z wyrobów złotych i srebrnych, drogich kamieni, pereł, zegarków kieszonkowych, wyrobów platerowanych, z maszyn do szycia, oraz różnych przedmiotów i towarów. Z rozpoczęciem licytacji prolongata zastawów na sprzedaż wystawionych miejsc mieć nie będzie, ktoby jednak takowe życzył sobie prolongować nadal, winien to uskutecznić na dni parę przed rozpoczęciem licytacji.

Do sprzedaży kwalifikują się następujące Nr. Nr. zastawów:

ODDZIAŁ I.

155008	237131	250946	256607	264167	270900	7602	10308	14701	20853	26408	33175	38584	38804	40724	42785
175164	140	251056	623	170		668	327	732	406	475	218	599	354	776	810
189521	763	089	788	200	214	706	343	765	827	479	359	657	365	861	898
216642	867	366	942	837	353	771	357	773	931	606	420	759	409	873	929
220724	942	507	257190	420	361	875	373	883	21043	684	726	760	440	981	948
222064	985	533	239	484	688	942	380	907	072	686	760	764	592	41074	953
223944	238574	534	325	772	907	949	427	965	094	778	799	804	604	084	956
224166	714	590	385	785	1253	8048	465	982	189	806	848	831	684	124	967
226600	767	774	527	804	322	160	506	15044	175	985	904	838	702	155	977
227444	239081	252025	651	967	468	323	507	076	286	27000	907	848	722	207	43027
229568	289	029	656	265071	491	329	538	077	355	077	952	850	723	215	036
688	291	191	664	091	493	388	642	169	374	146	967	851	734	223	063
698	517	355	791	100	501	404	656	287	376	152	34004	921	748	229	064
230035	581	458	826	145	505	405	674	353	377	254	078	937	804	239	080
169	964	514	845	158	705	415	675	387	393	436	115	945	837	293	120
289	240256	610	940	296	782	461	676	414	459	503	125	982	856	316	164
320	323	762	258035	380	783	614	963	425	470	574	231	997	872	360	175
568	495	820	039	484	886	707	11011	534	519	716	275	37000	875	377	184
570	557	253034	253	486	929	708	050	554	558	752	297	032	955	439	213
638	628	046	351	583	930	764	051	598	565	800	307	038	982	451	215
688	638	056	424	595	2205	769	115	732	632	818	337	046	988	454	216
861	703	218	448	656	354	888	197	744	823	958	362	048	995	509	279
986	923	273	449	679	369	894	364	787	853	28100	379	056	39050	512	284
231088	924	411	564	689	499	964	386	793	886	123	389	075	053	567	293
098	241043	460	765	769	600	984	423	811	934	144	399	109	061	588	318
136	122	523	782	862	668	9020	630	16084	22000	322	408	127	093	601	344
399	140	586	840	863	881	127	664	094	240	335	430	136	108	618	348
422	308	551	259027	866	897	131	666	142	297	656	446	144	128	625	363
232144	534	681	253	266070	3073	133	794	152	297	460	553	542	159	629	396
158	242702	684	313	264	389	201	815	307	594	881	568	160	133	670	411
232	817	703	315	435	390	202	865	334	597	884	627	165	156	637	415
238	243043	712	432	568	411	247	892	438	605	892	677	180	205	724	451
363	143	788	970	647	486	276	912	539	653	29005	714	227	316	750	452
399	607	961	260012	826	776	317	920	555	758	065	831	230	347	831	533
457	673	254051	045	267033	931	362	972	585	893	113	902	277	399	835	585
661	946	245	313	191	4045	405	12001	971	997	207	908	281	403	852	591
662	244149	390	333	273	140	449	013	17073	23079	227	924	282	488	838	660
684	186	415	355	284	207	450	049	128	133	238	980	233	499	899	663
749	539	515	500	317	230	480	084	280	150	452	989	347	519	913	713
902	684	524	738	437	397	549	186	282	215	523	35042	375	604	963	714
233029	777	538	841	466	651	552	188	804	506	569	052	387	670	980	728
113	791	610	853	468	811	661	266	320	726	593	073	389	677	981	739
115	245005	611	894	501	949	691	353	345	745	920	103	420	695	932	744
116	143	626	261094	658	957	751	365	400	804	30033	127	423	697	42005	759
264	610	651	099	268197	5020	752	375	602	807	440	293	442	720	007	763
401	734	672	104	845	450	753	443	664	839	476	333	453	729	015	821
730	809	692	259	356	609	813	764	805	906	512	409	464	804	030	850
761	243273	700	307	335	649	823	769	872	982	531	630	473	805	031	929
769	479	701	454	450	710	824	786	18043	24004	714	681	501	822	054	941
813	612	759	903	452	714	870	874	345	019	817	729	508	853	061	977
849	924	760	920	693	973	924	930	353	060	31200	742	525	859	082	997
910	247005	731	933	709	6097	925	13065	405	110	317	749	612	990	090	44031
937	036	817	990	716	131	930	066	430	128	536	774	613	991	101	043
960	436	824	262055	773	153	947	079	462	133	591	784	626	40016	114	044
234103	604	897	164	845	206	960	215	537	275	607	875	651	024	122	151
306	729	917	180	922	311	972	230	597	615	852	901	668	069	129	154
420	863	921	188	269122	488	973	373	604	616	963	907	701	121	142	159
638	974	255049	363	219	540	991	374	639	717	966	997	708	122	153	174
235080	975	201	447	221	911	10024	437	695	720	32063	36023	746	197	135	191
227	243102	448	594	286	960	064	450	977	864	079	087	760	198	191	199
363	458	456	705	296	984	097	469	19035	935	103	138	831	203	192	302
619	666	480	748	393	7023	098	552	048	25000	248	139	834	229	219	307
699	786	550	858	573	071	099	642	093	225	274	190	844	233	223	344
702	923	597	867	657	104	103	668	166	280	284	211	849	244	229	351
763	936	686	263068	748	114	126	710	185	349	364	213	871	232	277	385
906	249166	731	091	755	153	130	923	196	446	409	270	907	283	316	411
236113	440	852	104	857	194	132	14080	200	467	600	294	958	338	374	437
153	708	918	123	270042	211	138	201	320	586	679	313	972	422	407	450
291	842	939	409	133	245	148	252	321	664	713	316	977	479	449	493
416	846	948	487	141	252	152	264	323	789	739	323	88039	511	555	497
455	250080	976	541	142	412	202	303	390	876	772	432	069	595	581	493
720	113	256004	603	143	434	203	411	554	26009	785	445	130	618	597	514
812	212	311	773	296	469	224	543	583	063	33075	455	155	619	630	554
814	292	356	879	336	473	246	645	713	080	081	527	243	690	644	555
237001	360	410	990	490	500	275	635	20010	229	117	523	246	697	727	565
019	908	471	264012	553	525	282	636	330	327	141	576	259	693	784	600

(Dalszy ciąg na str. 9).

14657	46723	49744	59101	60088	60837	61586	62387	62856	63079	63533	63964	64490	64913	65459	65861
689	806	745	113	117	840	588	397	857	080	547	967	493	917	460	862
699	825	764	121	132	859	614	398	858	086	552	976	496	925	465	874
704	838	903	161	137	867	625	399	865	088	557	991	500	945	470	880
712	844	912	167	145	889	628	420	868	089	558	64001	505	946	476	886
771	901	50094	202	146	893	666	421	869	091	560	011	507	948	493	892
815	921	308	244	149	898	682	442	870	095	562	012	518	956	500	897
850	47062	404	251	152	910	688	464	874	099	578	021	530	962	507	898
856	069	421	268	160	928	694	497	875	100	584	044	538	975	508	919
906	086	441	298	186	968	695	499	878	105	588	049	547	983	517	921
919	260	846	300	199	969	702	525	879	123	592	051	568	988	519	932
961	294	51040	311	215	972	735	537	880	125	593	058	573	995	525	941
967	813	454	316	226	983	740	539	881	131	595	061	574	65011	530	943
971	823	854	326	271	991	741	540	888	139	597	065	580	030	531	946
984	850	860	330	276	61003	764	541	889	142	607	066	581	040	532	951
45037	853	52248	364	279	020	769	548	890	144	614	072	587	044	533	955
042	883	303	373	290	021	773	552	891	148	621	073	589	045	538	966
052	898	348	375	291	043	780	554	906	161	636	084	590	046	539	967
069	459	521	496	293	044	798	586	909	162	652	088	597	051	540	990
105	569	600	506	295	045	805	609	917	175	657	090	609	057	545	994
132	634	632	518	299	049	823	621	918	185	659	099	616	064	548	995
209	641	671	524	310	054	837	622	919	188	665	100	627	075	554	997
274	785	751	525	326	055	841	627	932	195	677	128	630	081	557	66008
389	746	786	543	357	056	852	628	934	211	680	130	634	084	559	012
411	776	912	546	372	067	866	629	935	221	681	151	637	086	576	024
432	885	53018	550	413	089	900	633	937	222	686	164	651	088	583	025
446	912	090	551	426	090	912	635	942	239	688	165	652	119	588	026
492	940	144	566	433	115	918	653	944	240	701	171	654	147	595	029
536	943	175	579	437	123	920	657	954	252	706	181	668	152	602	033
597	999	300	594	448	127	924	664	956	262	708	184	669	156	605	041
602	48058	388	651	452	131	928	670	959	281	710	189	677	168	607	042
633	188	413	661	457	212	930	671	960	290	716	200	678	175	611	043
667	216	424	697	458	218	978	675	969	307	718	207	683	193	613	054
678	242	650	699	489	230	980	677	970	309	719	220	685	194	614	055
680	245	754	709	509	257	995	692	971	314	720	226	687	195	633	059
686	269	777	719	524	568	62003	696	972	325	730	227	705	199	644	064
687	440	794	720	527	269	004	697	974	342	731	228	731	204	645	067
688	449	54322	726	548	274	022	701	980	344	736	242	732	211	646	
727	459	494	738	568	280	051	707	984	355	739	245	742	219	657	
734	490	969	739	573	284	057	708	992	357	775	247	744	220	664	
802	545	55141	752	576	291	066	712	993	359	778	248	752	226	667	
811	594	543	759	578	306	067	722	994	362	787	257	768	258	668	
849	636	56124	774	579	344	076	729	63002	368	796	269	785	268	676	
850	640	499	786	583	351	084	744	003	370	799	270	789	274	684	
991	653	627	805	595	365	093	766	010	373	801	277	796	283	688	
46017	728	783	813	600	366	103	770	015	375	802	288	800	285	690	
063	730	57173	814	609	394	111	771	018	380	816	293	805	289	697	
158	816	375	815	611	396	126	775	020	387	818	303	806	296	709	
169	845	482	818	615	407	128	778	027	392	838	321	809	297	738	
227	831	58120	839	618	433	154	782	033	393	852	333	810	307	743	
262	899	821	843	624	435	173	788	034	404	859	337	813	311	751	
268	906	842	856	628	440	177	792	037	406	874	339	823	320	758	
301	916	870	862	649	447	186	794	040	411	889	342	831	339	791	
320	943	897	887	670	450	202	795	042	415	915	343	832	364	793	
360	957	916	893	678	453	240	799	044	428	917	349	833	373	796	
361	966	924	905	683	465	241	805	045	454	918	354	835	376	797	
388	970	987	953	728	505	244	806	046	468	919	333	841	383	811	
411	49029	949	964	734	510	246	807	047	476	933	339	847	394	812	
490	176	964	974	738	515	286	808	049	477	935	411	855	414	815	
491	199	994	60002	749	522	305	814	050	478	942	412	863	415	823	
493	206	59045	010	763	530	355	819	056	485	943	414	865	422	823	
552	223	050	015	769	533	363	822	064	486	946	428	896	426	842	
664	231	054	049	790	547	377	825	069	503	952	435	901	440	844	
692	366	065	072	795	551	378	827	070	511	961	439	904	447	843	
710	671	081	075	802	573	381	831	076	524	962	483	905	448	852	
715	672	082	087	810	580	382	832	077	532	963	487	910	457	859	

ODDZIAŁ II.

136716	147744	151634	158019	159808	163770	168500	171316	172104	175072	177007	179681	182029	184263	184843	185870
139221	148107	655	091	160273	844	736	346	137	126	097	911	241	342	860	938
140097	153	152215	312	279	865	853	415	162	165	234	935	242	423	865	943
141507	182	342	525	339	869	905	503	337	167	361	972	243	470	919	186068
851	183	669	710	356	164442	169065	509	427	296	497	180043	249	507	997	080
142149	184	670	801	465	165312	132	510	521	318	542	044	342	535	185000	109
609	185	748	831	540	490	242	599	694	379	947	125	575	565	014	119
143031	281	153731	957	846	508	530	631	731	459	178291	205	627	595	035	126
058	418	154056	958	871	689	836	639	833	460	374	407	741	622	062	129
751	428	057	159092	921	691	924	675	884	724	533	413	744	633	112	171
875	876	223	097	161133	891	968	684	173091	804	629	470	807	710	135	186
897	149090	410	188	315	971	170251	705	110	815	701	517	183237	721	231	316
144229	338	545	211	353	166086	253	708	177	827	764	181077	433	726	251	372
248	575	812	244	413	142	300	767	210	922	798	185	434	733	345	391
835	631	155526	267	532	139	322	771	460	947	820	377	443	739	423	441
145261	750	527	270	757	358	333	775	497	959	893	412	500	752	428	477
399	150636	634	272	162133	650	522	733	547	990	905	519	575	760	437	515
471	637	773	296	201	830	558	738	576	176017	179333	553	612	765	478	520
943	872	825	321	327	841	621	739	603	094	455	557	788	766	523	554
939	903	156615	334	704	898	755	840	174036	151	472	592	796	774	540	601
146584	151007	897	373	832	167077	761	853	224	209	491	666	833	814	569	849
147102	017	898	451	163080	339	763	861	536	347	495	669	925	815	539	864
110	139	157126	452	177	163088	171034	903	546	413	547	763	937	821	614	862
337	157	258	455	362	162	219	932	634	679	570	856	939	822	615	932
665	612	693													

187062	190941	194613	197602	199429	200784	203457	206205	210070	210780	211357	211934	212345	212753	213159	213570
167	971	747	684	454	923	540	207	094	785	402	935	350	754	168	571
341	191090	869	685	479	928	595	275	098	788	424	938	356	757	172	575
367	114	195058	775	490	976	598	318	100	798	436	948	357	780	175	584
441	134	291	782	493	201015	625	325	104	812	441	949	362	781	176	585
462	235	310	794	505	076	626	347	108	850	456	950	386	782	179	593
505	249	361	805	514	166	627	361	109	874	457	956	392	784	190	604
519	374	367	853	517	246	628	417	114	875	475	957	395	785	192	606
563	379	397	960	528	306	647	456	121	908	492	965	403	798	193	607
673	401	457	969	581	315	655	477	125	913	530	971	410	800	205	608
716	419	662	991	589	348	819	589	128	929	535	973	419	801	210	612
735	584	667	198048	649	378	823	613	129	944	552	982	431	803	219	623
764	650	695	066	714	472	843	621	150	958	556	985	434	808	226	626
786	660	765	170	731	480	858	738	156	963	557	994	440	812	230	644
999	982	768	247	733	555	932	768	180	964	559	212013	443	814	245	669
188066	192038	196080	268	758	584	938	784	191	974	560	018	444	817	261	678
075	061	298	305	759	612	941	843	192	979	561	019	445	821	266	679
099	280	318	364	763	723	960	897	195	980	568	021	454	822	276	680
116	293	327	395	765	731	204011	970	200	983	575	025	466	841	285	682
252	192456	356	439	795	743	031	207107	220	211008	593	027	470	850	319	702
348	479	405	446	810	804	034	448	228	012	598	039	471	854	320	716
636	506	435	551	812	869	035	686	253	013	603	049	472	859	324	722
664	570	437	576	838	872	044	827	254	028	614	052	474	875	331	725
710	590	441	602	843	904	106	975	258	033	632	054	475	876	338	726
735	605	446	612	857	965	149	976	277	051	634	067	490	880	341	749
769	636	570	619	866	202096	199	977	322	064	639	072	493	884	352	755
815	723	652	682	874	097	268	978	343	089	646	073	507	891	354	762
876	765	654	684	914	117	311	208362	359	091	657	112	508	893	362	765
923	775	666	707	921	123	340	699	364	096	661	113	521	897	367	768
999	805	674	718	949	132	350	944	387	102	663	114	536	912	371	779
189028	929	701	853	200047	160	367	209045	392	107	665	118	544	913	374	781
031	198008	762	871	048	174	434	234	403	108	667	119	545	934	385	797
058	021	763	876	052	231	477	266	405	112	679	124	546	944	399	802
144	120	837	884	064	245	507	407	450	114	680	143	547	951	400	803
188	130	197011	941	097	308	510	513	453	118	702	144	548	960	406	822
243	147	020	946	105	311	513	654	466	119	717	153	555	962	408	826
267	194	029	964	147	313	522	751	468	140	719	155	582	963	411	827
440	244	039	976	155	338	524	758	475	155	720	156	591	976	414	839
496	272	042	988	176	415	540	761	494	156	761	164	600	986	429	847
498	341	046	994	203	517	564	774	495	160	768	165	608	213001	438	848
501	469	070	199009	227	572	565	799	534	164	776	171	626	002	439	851
531	526	071	011	349	582	605	811	548	197	778	172	627	014	441	854
602	616	072	078	358	584	656	839	568	200	795	185	630	016	446	859
606	643	212	135	382	592	873	846	571	212	799	186	633	018	448	862
693	777	220	179	383	612	888	897	590	213	816	193	636	038	453	874
703	784	298	218	384	657	921	898	593	215	817	195	641	039	461	879
744	804	309	301	391	769	205045	899	610	216	818	198	647	061	464	889
762	805	342	307	408	813	365	900	627	221	825	206	650	073	468	892
985	825	352	812	418	819	488	902	630	236	830	212	653	076	473	901
190055	889	367	334	466	824	636	905	652	246	838	222	662	078	481	910
070	194035	389	335	470	203039	648	914	661	269	856	247	680	080	495	912
145	066	390	338	507	095	651	921	662	273	878	259	689	034	506	914
398	173	444	361	516	151	701	925	678	279	881	265	702	036	511	920
458	312	469	331	518	179	738	928	680	288	882	267	707	037	534	925
613	377	517	384	520	289	774	979	684	297	890	271	713	117	542	926
630	377	517	384	520	289	774	979	684	297	890	271	713	117	542	926
680	394	535	395	556	290	941	988	690	307	895	282	719	120	554	
719	476	552	396	665	317	206104	998	702	311	904	289	724	127	555	
748	486	560	398	770	318	186	210003	717	312	912	329	726	128	560	
751	520	561	399	776	319	180	041	720	341	918	334	739	142	561	
892	521	600	425	781	330	181	042	733	354	928	343	743	152	564	

VII-IO klasowa Szkoła Handlowa Lucyny Siennickiej

ul. Piotrkowska 157.

Zapisy codziennie od 10-ej do 3-ej, Egzamin dla nowostępujących i poprawkowe dn. 29 i 30 b. m.

Lekcje 1-go września.

5563

Żeńska 7-io klasowa Szkoła polska Z. Pełkowskiej

w Łodzi, ulica Wólczańska № 55.

Egzaminy wstępne i poprawkowe 1, 2 i 3 września, lekcje 4-go września. Podania z dołączeniem metryki urodzenia w pełnym wypisie i świadectwa szczepienia ospy, przyjmuje kancelarya szkoły codziennie od godz. 11—5. 2565

Meble do sprzedania

Posiadam na składzie bardzo wiele różnych używanych mebli starszych fasonów, całe urządzenia i różne garnitury mebli miękkich, jak również nowych wysortowanych, przytem różne pojedyncze sztuki sprzedaje bardzo tanio:

Nawrot 37, F. Mikszewski.

2567

Rutynowana nauczycielka

języka rosyjskiego potrzebna na pensję. Zawadzka 26. 2774

Biały tenisowy nowy garnitur zaraz oo skprzedania

bardzo tanio

Wiadomość w pralni chemicznej Mikołajewska 39. 2788

Szkoła 2-klasowa koedukacyjna K. Piotrowskiej

przeniesioną została na ul. Słowiańską № 3. Zapis uczniów codziennie od 10 do 12 r. i od 6-7 po poł. Lekcje rozpoczynają się 25 sierpnia. 2793

Zaginął wyżeł

brązowy, biało nakrapiany, z marką miejską № 3. Uczciwego znalazcę uprasza się o odprowadzenie na Targowy-Rynek 4, m. 4, za wynagrodzeniem rb. 5.

Najpiękniejszy wybór męskich kapeluszy i czapek jesiennych po najniższej cenie poleca E. Ajer Piotrkowska 9. Pracownia kuśnierska wykonuje wszelkie roboty: farbuje futra, ze starych robią nowe. 2800

Nowo-otworzona wyższa szkoła kroju, szycia i upinania na mackinach

F. Kulpińskiej, Konstantynowska 33.

Dyplomowana przez Akademię krawiecką w Paryżu, oraz pracownia sukien, kostyumów i płaszczy wieczorowych podług najnowszych paryskich modeli z własnych i powierzonych materiałów. Dla pracujących kursa wieczorne. Uczennice otrzymują świadectwa cechowe i prywatne. 2776

7-klasowa Szkoła żeńska

imienia Elizy Orzeszkowej

Spacerowa 21. ——— Telefon 30-95.

Egzaminy wstępne dnia 29-go sierpnia, poprawkowe dnia 30. Zapis codziennie 10—2. 2561

Kierowniczką Dr. fil. M. Stefanowska.

Gruntownie przysposabia chłopców i dziewczynki do wszystkich średnich zakładów naukowych

Szkoła koedukacyjna Maryi Chojnickiej

obecnie ul. Konstakynowska 33.

Egzaminy 28-go sierpnia. Rok szkolny 1-go września. Przy szkole Zakład freblowski z zastosowaniem wymagań higieny. Śpiew. Tańce. Gimnastyka rytmiczna. Pogadanki. Przyjmuje się freblanki-praktykantki. Zapis codziennie od 10 g. do 6-ej wieczór. 2796